

“မာလသံယာလော
အဝတ်သွန်အလိင်နုန်”

လိပ်ဟ်ဖျါဘန်ဃးကညီသဝိသးပျာ်မုန်တဖန်အတၢ်ဂဲလိပ်အိန်မူသ့တူၢ်တၢ်

“မသံယာလာအဝဲသ့ၣ်အလီၣ်န့ၣ်”
လံာ်ပာ်ဖျါဘၣ်ဃးကညီသဝီသးပှ်မုၣ်တဖၣ်
အတၢ်ဂၤလိာ်အိၣ်မူသ့တူၢ်တၢ်

တစ်ခါတစ်ရံ

ပစ္စည်းအားလုံးပင်ပန်းစွာဖြင့် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် သိသေးပျက်စီးလာအောင် ခုခံနိုင်ရုံအထိ အတော်လေး ဖြစ်တယ်။
ဖန်တီးမှုပုံစံအားဖြင့် အားလုံးပင်ပန်းစွာဖြင့် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် သိသေးပျက်စီးလာအောင် ခုခံနိုင်ရုံအထိ အတော်လေး ဖြစ်တယ်။
တစ်ယောက်တည်း အားလုံးပင်ပန်းစွာဖြင့် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် သိသေးပျက်စီးလာအောင် ခုခံနိုင်ရုံအထိ အတော်လေး ဖြစ်တယ်။
အားလုံးပင်ပန်းစွာဖြင့် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် သိသေးပျက်စီးလာအောင် ခုခံနိုင်ရုံအထိ အတော်လေး ဖြစ်တယ်။

ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကျား၊ ဝှက်၊ ချင်း၊ ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် သိသေးပျက်စီးလာအောင် ခုခံနိုင်ရုံအထိ အတော်လေး ဖြစ်တယ်။
၂၀၁၆ နှစ် အခါအားဖြင့် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် သိသေးပျက်စီးလာအောင် ခုခံနိုင်ရုံအထိ အတော်လေး ဖြစ်တယ်။
အားလုံးပင်ပန်းစွာဖြင့် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် သိသေးပျက်စီးလာအောင် ခုခံနိုင်ရုံအထိ အတော်လေး ဖြစ်တယ်။
အားလုံးပင်ပန်းစွာဖြင့် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် သိသေးပျက်စီးလာအောင် ခုခံနိုင်ရုံအထိ အတော်လေး ဖြစ်တယ်။

လံာ်ခိၣ်တီတဖၣ်

တၢ်ကရၢကရိတၢ်စံၣ်စိ.....	၆
တၢ်ကတိၤလၢညါ.....	၇
တၢ်မၤအကျိၤအကျဲပိညါ.....	၈
ကညီပိၣ်မုၢ်အတၢ်စံၣ်စိၤဒ်သဝီသးပှၢ်တဖၣ်အသိး.....	၁၀
တၢ်ပၢ်ဖျါခိၣ်သ့ၣ်စၢ်ဖျိၣ်.....	၁၂
တၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ.....	၁၄
တၢ်လၢအတၢ်တဖၣ်.....	၁၆
ဒူသဝီတဖၣ်အတၢ်မုၢ်လၢ်ကွၢ်စိတဖၣ်	
ဟံၣ်ဖိပိၣ်တၢ်ဆိၣ်သနံး	
တၢ်မၤပျံၤမၤဖးဒီးတၢ်မၤတပျုၣ်တပျီၤကျိၤဟဲလၢပယီၤသးတဖၣ်	
တၢ်ခီဆၢအကျိၤအကျဲတဖၣ်.....	၁၉
တၢ်တဲကျဲတၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်ဒီးတၢ်သးသဟီၣ်	
တၢ်သ့ၣ်ပှၢ်သးဆါ	
န့ဆၢတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲဒီးတၢ်ရဲၣ်သဲကတိၤ	
တၢ်ကၤယၢ်တၢ်ဆိၣ်သနံးဒီးတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲတၢ်ပျံၤတၢ်ဖးတဖၣ်	
တၢ်သ့ၣ်ဒူသးဒူဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပၢ်လီၤသးကျၢမုၢ်ဆုၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အပှၢ်တဝါတဖၣ်အဂီၢ်	
တၢ်ပၢ်ဖျါကျၢ်တံၢ်.....	၂၆
တၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်.....	၂၇
ဆူထံဂုၤကီၢ်ဂၤပှၢ်တဝါတဖၣ်အအိၣ်	
ဆူကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အအိၣ်	
ဆူပယီၤသးမုၢ်ဒိၣ်အအိၣ်	
ဆူကညီဒီးကလုာ်စၢ်ဖျိၣ်ကရၢ	
ဆူကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢပှၢ်မၤစၢ်တၢ်တဖၣ်အအိၣ်	

တၢ်ကတိၤလၢညါ

ဖဲ ၂၀၁၀ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢထုးထီၣ်ရၢလီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီတဘျီလၢတၢ်ကိးအိၤ “ဟးဝုၤလီၤလၢဒီကန့ၣ်ခိၣ်စူအကျါ” လၢအဘၣ် ဃးတၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်နီၤလီၤ ကညီပိၣ်မုၢ်သဝီသးပုၤတဖၣ်အတၢ်လၢဒီဖျါတဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ပညိၣ်ဒီးတၢ်လၢအပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံလၢတၢ်မၤအါ မၤသီအါတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်အတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ဖဲသဝီသးပုၤအသိးအံၤ တမ့ၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်အသိတခါဘၣ်. ပမ့ၢ်ကွၢ်က့ၤလၢ ပတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအပူၤ ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်တၢ်တၢ်တြီယာ်အိၤလၢကဟံးန့ၢ်လီၤလၢလၢတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ဖဲအပူၤဘၣ်. မ့ၢ်လၢပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ် ဟ့ၣ်အိၤမုၢ်ဒါဒ်တၢ်လုၤတၢ်လၢဒုသဝီခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢကဘၣ်ဖီၣ်ပံးမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢတၢ်လုၤပိၣ်မုၢ်ထွဲဝဲဟီၣ် ကဝီတဖၣ်တၢ်ဘျီဒီးလုၤလၢထုသန့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်စးထီၣ်ဟံး မုၢ်ဒါဒ်သဝီသးပုၤတဖၣ်အသိးစးထီၣ်ဖဲ(၁၉၆၀)နံၣ်ဘူး ကကတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဟံၣ်ဖျါ “မၤသံယၤလၢအဝဲသ့ၣ်အလီၤန့ၣ်” တဘျီအံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်လၢဆဲးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဘၣ် ဃးတၢ်လၢအတၢ်တၢ်ဒီးကညီပိၣ် မုၢ်တဖၣ်ဖဲ လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ဖဲအပူၤအခါန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါတၢ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဂၤလိာ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါဒ်သိး က ဒီသအပူၤတတဖၣ်လၢတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးဒီးတၢ်ဟဲထီၣ်ဒုးတၢ်ခိၣ်ဖျါပယီၤသုးမုၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဆၢမုၢ်လၢလၢတၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးလၢတၢ်မၤအိၤလၢ လံာ်တဘျီအံၤအပူၤသ့ၣ်တဖၣ်ကဒုးဖျါထီၣ်က့ၤပိၣ်မုၢ်တဖၣ်အတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်တီခိၣ်ရိၣ်ဖဲဒီးမၤဝဲအမူအဒါတ ဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါကဟံၣ်ဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကိး အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဒီသအပူၤအကျါအကျါတဖၣ် တၢ်ကမၤဆူၣ်ထီၣ် က့ၤအိၤကသု လၢက့ၤလဲၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးဟးဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်လၢအလီၤသးစတဖၣ်ဘၣ်ဃး သဝီသးပုၤမုၢ်တဖၣ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒုးသးတဖၣ်ဖဲလၢ တၢ်သဘၣ်သဘၣ်အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢအနံၣ်လၢအဆံတဖၣ်အတီၢ်ပူၤ ပယီၤသုးမုၢ်ဒါဒ်အတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲ အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢဒီးစံၣ် ညီၣ် ပီတုၤလၢအဂံၢ်အဘါစၢ်တခါအံၤ ဟ့ၣ်အခွဲးဆူပုၤလၢအမၤကမၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်တဖၣ်ဒ်သိးကဘၣ်တၢ်ပျါပူၤကွံာ်အိၤလၢတၢ်ကမၢ် လၢ အဝဲသ့ၣ်မၤဝဲဒါဒ်ခိၣ်မုၢ်ဒါဒ်အမုၢ် တၢ်မၤကမၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်အကီၢ်မုၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီတၢ်တြီတအိၣ်လၢပူၤတူၢ်ဘၣ်တၢ် လၢအအိၣ်မူလီၤတၢ်လၢတၢ်သဘၣ်သဘၣ်တဖၣ်အကတီၢ်တုၤလီၤလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. ပတၢ်ယုထီၣ်လၢလံာ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤအံၤက မၤရှဲထီၣ်ဝဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်မၤအိၤ ဒ်သိးကကၤပာ်က့ၤပိၣ်မုၢ်ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်အသူးသ့ၣ်လၢကပီၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တ့ၢ်ဝဲ ပယီၤသုးဖိတဖၣ်အတၢ်မၤဆါမၤပယုတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢ က ဆဲးမၤတၢ်တဲန့ၢ်ခဲးတၢ် ဒ်သိးတၢ်ဒီသအပူၤအကျါအကျါ လၢတၢ်တဟံးဂ့ၢ်ဝီဒီး တၢ်တမၤတ့ၢ်အိၤလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖးယံာ်လံာ်တဖၣ် တုၤအကဲ ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢပအိၣ်ဒီး တၢ်တိာ်ဟံၣ်လၢတၢ်ဒီသအပူၤအကျါအကျါအံၤ ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီလၢ ပုၤလၢအမၤကမၢ် ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဒ်သိးကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါလၢတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအကျိၤအကျိၤပိညါ

လၢလံာ်ပဖျါတဘျီအံၤအပူၤ ပမၤဘၣ်တၢ်သမံသမိးဒီးကညီပိာ်မုာ်သဝီသးပျီမုာ်ခဲလၢာ်(၁၀၉)ဂၤလၢအအိၣ်ဝဲလၢကီၢ်ရၢၣ်(၄)ဘျီ, ကီၢ်ဆၣ်(၈)ဘျီ ဒီးလၢသဝီ(၆၈)ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပထၢဖျါအီၤလၢ တၢ်ဟံးဖျါအံၤအပူၤတဖၣ်ပစးထီၣ်ထၢဖျါအီၤ လၢ၂၀၁၆န့ၣ်တူၤလီၤလၢ၂၀၁၉န့ၣ်အလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤသကိးတၢ်တပူၤဃီဒီး ကီၢ်မိာ်ပျီအုၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ်ဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢ်ကရၢၣ်န့ၣ် ပမၤကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်ပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် အတၢ်ဃီထံသ့ၣ်ညါတၢ်မၤလိတဖၣ်လၢတၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ပိာ်မုာ်လၢအအိၣ်မူလီၤတဲာ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီပိာ်မုာ်ကရၢ အပူၤဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိတဖၣ် လၢဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤလၢ ကီၢ်မိာ်ပျီအုၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ် ဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢ်ကရၢၣ် တဖၣ် မၤဝဲတၢ်သံကွၢ်သံဒီးတဖၣ်ခိဖျါသ့ၣ်ဒၣ်တၢ်အကျိၤအကျိၤဘၣ်ဃးတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါအကျိၤသန့တဖၣ်လၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်ထၢဖျါ မၤနီၣ်မၤဃါတၢ်ထဲဖျါထီၣ်က့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပိာ်မုာ်တဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်သမံသမိးအီၤလၢတၢ်ဟံးဖျါအံၤအဂီၢ် မ့ၢ်ပျီသ့ၣ်တဖၣ်လၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၢ်ပျီဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ် ခွဲးတၢ်ယၢာ်တဖၣ်လီၤလီၤဒီး မ့တမ့ၢ်တတူၢ်ဘၣ်တၢ်လီၤလီၤတဖၣ် ကိးဂၤဒီးန့ၣ်လီၤ. ပိာ်မုာ်လၢအပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်တဖၣ် အါ တက့ၢ်မ့ၢ်ပျီသ့ၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်မူလီၤတဲာ်တၢ်မၤဟးဂီၢ် အပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ်တဖၣ်ကိးဂၤဒီးန့ၣ်လီၤ. ပိာ်မုာ်တဖၣ် အမံးဒီးအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဆီတလဲအီၤလၢ တၢ်ဟံး ဖျါအပူၤလၢ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒုသဝီအမံးတဖၣ်စ့ၢ်ကိးပအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးသးနီၢ်နီၢ်လၢပတဟံးဖျါထီၣ်အီၤ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်ပာ်ထံနီၤဖးတဖၣ် ပဒုးဘျးစဲအီၤလၢကီၢ်ဆၣ် မ့တမ့ၢ်ကီၢ်ရၢၣ်တဖၣ်အမံးအသၣ်လၢတၢ်အုၣ်ကီၢ်တဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးဖျါတဘျီအံၤတပၣ်ဃုာ်ဒီးကညီပိာ်မုာ်သဝီသးပျီတဖၣ် ခဲလၢာ်လၢကညီကီၢ်စၣ်အပူၤဘၣ်.လၢတၢ်န့ၣ်အဃီ တၢ်ဟံးဖျါတ ဘျီအံၤတအိၣ်ဒီးတၢ်တိာ်ဟံးလၢကဲဖျါထီၣ်တၢ်လၢပိာ်မုာ်ခိၣ် နၢ်တဖၣ်ခဲလၢာ်အဂီၢ်ဘၣ်. ကညီပိာ်မုာ်သဝီသးပျီအိၣ်ဒီးအါ မးလၢကညီကီၢ်စၣ်အပူၤလၢ အဝဲသ့ၣ်ဆဲးမၤဒီး တၢ်မၤလၢ အရူ နီၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်တအိၣ် ကတဲာ်ကတီၤအသး လၢ ကဟ့ၣ်ခိၣ်နီၤလိာ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျါတဖၣ်ဒီးဘၣ်မ့ၢ်လၢအဝဲ သ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဒီးတၢ်ပျံးတၢ် ဖုး လၢ တၢ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်စ့ၢ်ဒီးတၢ်လၢအတၢ်တဖၣ်အဃီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးတဖၣ်ဘၣ် တၢ်သံကွၢ်သံဒီးအီၤလၢ ကညီ ကျိာ်ဝံ တၢ်က့ၢ်ကျိးထံက့ၢ်အီၤလၢ အဲကလံးအကျိာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်မၤလိအံၤပၣ်ဃုာ်ဝဲ ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဘျုးခါလၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ ကီၢ်မိာ် ပျီအုၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ်ဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢ်ကရၢၣ်လၢအပၣ်ဃုာ်-

- “ဖိဒီးလၢ” တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအံၤတၢ်မၤအီၤ ဝဲတၢ် ကွဲမုာ်ပိာ် မုာ် တဖၣ်လၢကဃုထာဝဲလၢမ့တမ့ၢ်ဖိဒ်သိးကဟံးဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ်လၢကဲဖျါထီၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ,ကဒီးန့ၣ်တၢ်တီ တၢ်တြၢ်, တၢ်မၤကျိၤက့ၢ်တၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်မူလၢအပူၤဖျးဒီး တၢ်စု ဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢအဝဲသ့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအဂီၢ်,အဟံၣ်ဖိဃီ ဖိအဂီၢ်ဒီးပျံးတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အ တၢ်ဃုထာဝဲတဖၣ် ဘၣ်တၢ်တၢ်ပိာ်ဝဲ သကိးအါ ထီၣ်အီၤန့ၣ် လီၤ.
- တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်သိးတၢ်ကနၢ်ပာ်ဝဲပိာ်မုာ်တဖၣ်အတၢ်တူၢ် ဘၣ်တၢ်စုဆူၣ်တကးအတၢ်လဲၤခိဖျါတဖၣ်တချုးလၢတၢ်သဘၣ် သဘၣ်အကတီၢ်,ဝဲလၢတၢ်သဘၣ်သဘၣ်အကတီၢ်ဒီးဝဲလၢတၢ် သဘၣ်သဘၣ်ဝံအလီၢ်ခံ.
- ပျံးတဖၣ်အဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤတခါလၢအဟံးဖျါထီၣ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး လၢအဝဲသ့ၣ်လဲၤခိဖျါတၢ်သ့ၣ်ဝဲတဖၣ်ကဲထီၣ်အသးလၢတၢ်လီၢ် ဝဲလဲၣ်, ဃုာ်ဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢအရူဒိၣ်အဂူၤအဂူၤတဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်နီၤလီၤအပူၤ.
- တၢ်အိၣ်ယၢၤအဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤလၢအဟံးဖျါထီၣ်ဝဲပိာ်မုာ်တဖၣ်အ တၢ်လဲၤခိဖျါဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ်တၢ်လုာ်အိၣ်သးသမူတဖၣ်တချုး လၢတၢ်သဘၣ်သဘၣ်အကတီၢ်ဒီးဝဲလၢတၢ်သဘၣ်သဘၣ်ဝံအ လီၢ်ခံ.
- တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါနီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤအဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ ဖိသိးကဟံးဖျါထီၣ်ပျီ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၢ်အီၤတဖၣ်ဟဲမၤ ဘၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အနီၢ်ခိအက့ၢ်အဂီၢ်လဲၣ်အဂ့ၢ်.
- တၢ်ဂီၤတၢ်တဲပူၤတဖၣ်ဒ်သိးကဟံးဖျါထီၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတဖၣ်အ ခိပညီအဂီၢ်.
- တၢ်သ့ၣ်နီၣ်အတၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ဖၢလၢတၢ်ဖၢန့ၣ်လီၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤ လၢအရူဒိၣ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်တၢ်အဒိလၢအဝဲသ့ၣ်အ တၢ် အိၣ်မူတၢ်လဲၤခိဖျါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မှတ်တမ်းအတိုခံဒီမိုကရေစီ ဒီသဝီသးပျာတဖန်

တော်ဆာကတီပနိအံပဟ်ဖျါထီဝဲ တံစံခိအတော်ရူဒိအကတီတဖန်လါ ကီပယီအပူဖဲတော်ဆာကတီလီဆိတကတီ တီဒုးအိဝဲထီဝဲတံဆိတလဲလါတံတီခိရိဝဲလါဟီဝဲကဝီပတီန့လီ. ဖဲလါတံသဘံသဘုစးထီဝဲကဲထီဝဲအက တီပိတ်ခွါတဖန်ကလုာ်ပူအသးလါ ဒ်သိးအသုတဘုတံဖိဒုးယံဒီးမအါမသီအီလါပယီသုးမုအဂီတဂုန့လီ. ဖဲန့အကတီပိတ်မှတ်တဖန် န့လီမပျဲတံလီဟီဒီးတံခိရိဝဲအဲသ့အပူတတဖန်တုလါတံအိဝဲသးကံကျာထီဝဲ တစုန့လီ.

1974-76

ဖဲလါအဆာကတီအံပယီသုးမုဒိ စးထီဝဲမဲဝဲတံလွံ တံတံဒုးရဲဂျဲန့လီ. တံလွံတံတံဒုးရဲဂျဲအံမုဝဲ တံကူတရံအကျဲ တခါလါကမလီဖးဝဲကလုာ်စိစုက ဝဲတဖန်ဒီးအက မျါခိဖျါမဲတံကွံအဲသ့တံအိဝဲတံအီ, တံမ.စ.တံမ.အါထီဝဲ သုးဂံဘါဒီးတံဂုတံကျဲတဖန် န့လီ. ဖဲ(၁၉၇၆)န့န့ပိတ်မှတ်စုဂမးထီဝဲဟံးန့မုဒါဒ်သဝီ သးပျာမုလါအအိဝဲဒီးတံဆိကမိဝဲလါ ကမဲဝဲသဝီသးပျာအ တံမ.ထဲဒ် လါ တံဆာကတီဖုန် ကိတ်ဘုဆပ်ပိတ်မှတ်တဖန် အါဂအါတကွံဆဲးမဲဝဲမုဒါအံလါကအတီဖးယံန့လီ.

1980-94

ဖဲလါန့တဖန်အံအတီပူပယီသုးမုတံထီဝဲဒုးတံတဖန်ဆဲးမအသး ဒိဒိမုမုလါကညီကီဝဲပူဒီးအါတကွံပိတ်ခွါတဖန်အိဝဲဝဲလါဒူသဝီပူ တဘုဘုမုလါ အဲသ့ဘုပျဲဘုဖုးလါကဘုတံဖိန့အီ, မဆူဂျဲ လါ ကဘုဝဲတံဒီးမသံအီအယံန့လီ. ပိတ်မှတ်ဒီးဖိသုတဖန် အါတကွံ ဘုတံဟံတံအီလါ ဒူသဝီအပူဒီး လိဝဲဘုတံရဲဂျဲတံ ကျဲလါ ကဘုဟံ လီဝဲဒူသဝီခိန့အဂီန့လီ. ပိတ်မှတ်တဖန်စးထီဝဲဟံးမုဒါဒ်သဝီသးပျာ တဖန်အါထီဝဲဒ်ပယီသုးမုတဖန်စးထီဝဲမအါထီဝဲအတံဒုးတံယတံဟူး တံဂဲတဖန် လါကညီဟီဝဲကဝီတဖန်အပူ လါကွီဝဲတံကီဆာတဖန်န့ လီ.အဲသ့စးထီဝဲမဲဝဲသဝီသးပျာစးထီဝဲခံန့တုတလါန့လီ. ဒူသဝီတ ဖန်အါတကွံအိဝဲဒီးသဝီသး ပျာခံဂဒ်သိးကဆိတလဲလိအသး ဒီးဆိဝဲထွဲ မ.စ.လိဝဲသးအဂီန့လီ.

2012

အန့ယုဆံတံဒုးတံယလိဝဲသးဝဲအလီခံတံဆဲးလီဝဲတံ ပတုတံခဲအစုမုကျါဖဲ ၂၀၁၂ န့န့လီ.ဘုဆပ်သနက တံဒုးတံယတဖန်ဆဲးကဲထီဝဲဒီးဒုအသးဒီးတံအံဒုးကဲ ထီဝဲတံဘုယိဝဲလါတံကမဟးဂီဝဲတံပူဖျဲဒီးတံဘုတံ ဘာလါပူထံဖိကီဖိအဂီန့လီ. ဖဲအကတီအံကညီ ပိတ်မှတ် သဝီသးပျာတဖန်အနီဝဲဂံကျဲလီဝဲန့လီ.

2013

အါတကွံပိတ်မှတ်အါဂမးထီဝဲပတုဟံးမုဒါဒ်သဝီသးပျာတဖန်အသိးဖဲလါ အကတီအံခိဖျါလါထံရူကီသးတံဆိတလဲဒီးတံမဲဝဲတံပတုတံခဲ တံအါလီအယံန့လီ. ပိတ်မှတ်စုကိတ်ဂမးဟံးဝဲတံတံခိရိဝဲအမူအ ဒါဘုဆပ်ပူတတဖန်တံပဟ်သးဆိတလဲကဒါကျဲအသးလါအဲသ့အဲဒ် ဒီးက့လါပိတ်ခွါကတီခိရိဝဲက့တံန့လီ.တံအံမုတံကီတံခဲလါ ပိတ် မုခိန့တဖန်တနီအဂီ မုလါအဲသ့တုဘုဝဲလါတံတလိဝဲဘု လါအဲသ့ဖဲတံအိဝဲသးဂုထီဝဲက့အခါန့လီ. ကညီပိတ်မှတ်သဝီသးပျာလါပသမံထံဘုအီ(၁၀၉)ဂအကျါထဲဒ်ပျဲန့ဂ ဖိဆဲးဟံးမုဒါဒ်သဝီသးပျာအသိး, ဒီးမုမုလါအဂလဲလိဂတခိဆဲးဟံးမုဒါ ဒ်ပူတတခိန့အသိးန့လီ. ဒီးပူစုဂတခိဆဲးဟူးဂဲမ.စ.တံဒ် သဝီ ပျာ ဟုဂျဲကူတံ, မုတမုမပျာဂုဝီတံဖဲတံမတဖန်လါအဲသ့အိဝဲဒီးတံ သုတံဘုတဖန်အဖိခိန့လီ.

1995-99

ကညီဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်မၤန့ၣ်ပျီအတၢ်လီၤပျီၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤမၤဒိၣ်ဒိၣ် မ့ၢ်မ့ၢ် လၢကညီအဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်မၤလဲၢ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါလၢဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်လၢအအိၣ်ဘူးဒီးကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. ဣသဝီအါဖျါၣ်စးထီၣ်မၤပိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်လၢကကဲသဝီသးပျီတဖၣ်ဒိၣ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ်ဆဲးကဲထီၣ်အသးတလီၢ်လီၢ်အယိတၢ်မၤဟးဂီၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီးတပတုၣ်အသးဘၣ်. ဖဲလၢန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အတီၢ်ပူၤအံၤပိၣ်မ့ၢ်သဝီသးပျီတဖၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၢ်အီၤအါထီၣ်လၢအပူၤတဝၢသ့ၣ်တဖၣ်ခိၣ်ဖျါအဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်တဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးကျဲကျဲတရံးတဖၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

2015

ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢဆဲးလီၤဝဲကီၢ်ဒီဘၣ်တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအလံာ်ယံးယၢ်ယုာ်ဒီးကလုာ်ဒုၣ်ဖိၣ်စုကဝဲအဂၤယိးဖုအကျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆဲးလီၤစုမ့ၢ်ကျါတချုးကဲထီၣ်အသးဒီးဘၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်တဲကျဲတၢ်တဖၣ်လၢခဲန့ၣ်အတီၢ်ပူၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်စိလၢကမၤကတၢ်ကွၢ်စုကဝဲတၢ်သဘၣ်သဘၣ်လၢကဲထီၣ်သးလၢအန့ၣ်လၢအဆံတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လွံၢ်န့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲကမ့ၢ်တဖၣ် ပၢ်ဖျါထီၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအတူၢ်ဘၣ်ပူၤဖျဲးထီၣ်ဖဲလၢတၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်အပူၤဘၣ်ဆၢတၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ကီၢ်ဒီတဘၣ်တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤအံၤတအိၣ်ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်လၢကမၤကတၢ်ကွၢ်ဝဲထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဘၣ်.

2000-2010

ပိၣ်မ့ၢ်သဝီသးပျီတဖၣ်ဆဲးဟံးမူဒါဒိၣ်န့ၢ်အသိးလၢအဝဲသ့ၣ်ပူၤတဝၢအဂီၢ်ဖဲလၢအကတီၢ်ဖဲလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ်စ့ၢ်လီၤဝဲဘၣ်ဆၢတၢ်မၤဟးဂီၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်တဖၣ်တစ့ၢ်လီၤဝဲဘၣ်. ပိၣ်မ့ၢ်သဝီသးပျီတဖၣ်ဒိၣ်န့ၢ်တၢ်ပိၣ်ကဲအဝဲသ့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤအဖီခိၣ်ဘၣ်ဆၢအဝဲသ့ၣ်အသးသမူဒီးပူၤဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးဒုၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီအပူၤအကတီၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သကၢ်ဒီးကီၢ်ပယီၤသးမ့ၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၀၅ န့ၣ်, ကီၢ်ပယီၤသးကွၢ်ဝဲအလီၢ်ခါၣ်သးဆူန့ၣ်ပွဲၣ်တီၣ်အကလံာ်စးစီၤစုလီၢ်အသး(၃၂၀)ကံလိမံထၢၣ်လၢအအိၣ်ဘူးလိာ်သးဒီး တီအူလၢအအိၣ်လၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢတၢ်ပတုၣ်ဆၢအဟီၣ်ကဝီၤဘၣ်ဆၢကီၢ်ပယီၤတခိၣ်ပနီၣ်အီၤလၢအအိၣ်လၢပကိကီၢ်ခိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢအဒိၣ်အမ့ၢ်စးထီၣ်ကဲထီၣ်ဖဲဟီၣ်ကဝီၤဖဲန့ၣ်အပူၤလၢအမၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲကမ့ၢ်တဖၣ်တုၤဟံၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဒီးတုၤဟံၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲအံၤတူၢ်ထၢၣ်ပူၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဒဲကဝီၤဖဲ ၂၀၀၆ န့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၀၈ န့ၣ်ပဒိၣ်မၤရၢၣ်လၢဖါကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢန့ၣ်ရွဲၣ်ခိၣ်ကျါဘၣ်တၢ်ကျဲၣ်မၤသံအီၤဝံၤအလီၢ်ခဲတၢ်ထီၣ်ဒုးတၢ်တဖၣ်အိၣ်အါထီၣ်ဒီးတၢ်ဖျိၣ်ဆၢတဖၣ်အိၣ်အါထီၣ်လၢလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်စးထီၣ်မၤဝဲတၢ်ထီၣ်ဒုးတၢ်လၢအသ့ဝဲ “တၢ်ဘျးကဒါက့ၤဟီၣ်ခိၣ်သန့” လၢအမၤဆူၣ်ဝဲဒုဖိသဝီဖိတဖၣ်လၢကယုာ်ထီၣ်ဆူကစၢ်ကလိကီၢ်ဆၢအဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၁၀ န့ၣ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်ဒီးကညီတၢ်ထုၣ်ဖျဲးသးမ့ၢ်ဒိၣ်အဘၣ်စၢလၢအမၤဆူၣ်ဝဲကမ့ၢ်လၢတကလးဆူအဖီခိၣ်ဘၣ်ယုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဝဲန့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မ့ၢ်သဝီသးပျီတဖၣ်အိၣ်ဒီးဒုၣ်လၢအမူဒါတဖၣ်အပူၤဒီးကျဲစးမၤစၢဝဲတၢ်ဒိသိးတၢ်အိၣ်သးကကီၢ်ကျဲထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လက်ပတ်ဖျါခိန်သ့ၣ်ခါဖျိန်

လက်ပတ်ဖျါတဘျီအံၤ ဇီးသန့ထီၣ်သးလၢတၢ်အုၣ်သးတဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤလၢကညီပိၣ်မုၢ်သဝီသးပျီ(၁၀၉)ဂၤလၢအ ကဲတုၢ်ဝဲ သဝီသး ပျီ အနီၣ်လၢအဆံတဖၣ်အဆံ ဖဲလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢဆုၣ်အကတီၢ် တချုးဒီးလၢကညီဒီးကလုာ်စၢဖျိန်ကရၢဒီးပယီၤပဒိန် ဆဲးလီၤတၢ်ပတုၢ်တၢ်ခးအလံာ် ပံးပာ်ဒီးဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. လက်ပတ်ဖျါတဘျီအံၤလက်ပတ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ကညီပိၣ်မုၢ်သဝီသးပျီတဖၣ်အံၤ အတၢ်သ့ၣ်ဒုးဒီးတၢ်ဂံၢ်ဆုၣ်ဘါဆုၣ်လၢအဝဲ သ့ၣ်တၢ်တီခိန်ရိၣ်ခဲတဖၣ်အပူၤဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်ခဲဒီးတၢ်မၤပးဂီၤပုၤဟီၣ်ခိန်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢတဖၣ်အကလုာ်ကလုာ်လၢအလီၤဆီလီၢ် အသးအခါဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤပးဂီၤပုၤဟီၣ်ခိန်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢလၢကညီပိၣ်မုၢ်သဝီသးပျီသ့ၣ်တဖၣ်တူၢ်ဘၣ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤသံ မၤဝီ အဝဲသ့ၣ်အတံၤသကိး,ဟံၣ် ဖိပိၣ်ဒီးဘူးတၢ်တဖၣ်လၢ တအိၣ်ဒီးသဲးတၢ်တီတၢ်တြၢ်လၢကီၢ်ပယီၤသုးမုၢ်န့ၣ်လီၤ. တနီၤနီၤတဲာ်ဖျါထီၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဆုၣ်အီၤလၢကဘၣ် ဝဲဘၣ်ယိးဝဲသုးတၢ်ပိးတၢ်လီတဖၣ်လၢမုၢ်န့ၣ်ဆါဒီး တနီၤတခါတဲာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဆုးမၤဆါအီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢတၢ်ကီတၢ်ခဲဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ် အကတီၢ်, အဝဲသ့ၣ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤနးဒိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ ပယီၤသုးတဖၣ် ခိဖျိတဟ့ၣ်အိၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးထံ, ဒီးလၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ တဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢ ကလုာ်ထံဒီးမၤကဆိအသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါဒိတဘျီညါအပူၤ ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သ့ၣ်ဒုးဒီးတၢ် ဟံၣ်လီၤသးကျၢမုဆုၣ်, တၢ်ဒိသ့ၣ်ဒီးဒီးအိၣ်ဒီးသးလၢအတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ကဲဝဲသဝီသးပျီအဆၢကတီၢ်အဝဲသ့ၣ်အသးသမုတဖၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီအပူၤထီၣ်ဘီန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ညီန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဒီး ကၤပာ်ဒ်တၢ်မၤပျဲမၤဖုးတၢ်အကျဲတဘီအသိးန့ၣ်လီၤ.ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်လၢအအိၣ်မူလီၤတဲာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအါဒ်တၢ်တက့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ တၢ်အီၤဒ်တၢ်ဒိသးအပူၤကညီတဖၣ်အသိးဖဲလၢ ပယီၤသုးမုၢ်တဖၣ်ထီၣ်ဒုးဝဲ ပုၤလၢအဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ဒါဝဲတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါတၢ်မၤပးဂီၤ အဝဲသ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢတဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤဆုၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ကဘၣ်ပးလၢသုးမုၢ်တဖၣ် အမဲာ်ညါဒ်သိးကရဲ ကွံာ်မုၢ်ပိၣ်တဖၣ်ဒီး ကဲပုၤဒိသးအ ကျဲလၢမုၢ်ဆါဒီးမုၢ်န့ၣ်လၢပယီၤသုးမုၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီပိၣ်မုၢ်သဝီသးပျီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်မၤမဲာ်ဆုးအီၤလၢကမုၢ်တဖၣ် အမဲာ်ညါစ့ၢ်ကိးန့ၣ် လီၤ. သဝီသးပျီမုၢ်တက့ၢ် ဘၣ်တၢ်စၢပာ်အီၤဒီးဒုးအ့ၣ်အီၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒိတဂၤညါဝံၤအလီၢ်ခံပယီၤသုးဟ့ၣ်အီၤတၢ်ကလုာ်လၢကဘၣ်ဂဲၤကလံာ်ဝဲမ့တ မုၢ်အဝဲကဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤန့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မုၢ်ခိန်န့ၣ်တဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးမူဒါတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအဒိၣ်အယိၣ်လၢကဘၣ်ဒိသးအဝဲသ့ၣ်အပူၤသဝီဖိဒီးပုၤတတၢ်တဖၣ်အံၤတူၢ်ဘၣ်ဝဲနီၢ်သးတၢ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတၢ်ဆိၣ်သန့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အံၤဒ်လဲၣ်အဖိခိန်ပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ထီၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်အဘါဖဲလၢ တၢ်ကီတၢ်ခဲအကတီၢ်ဒ်သိးကလဲၤခိဖျိကွံာ်တၢ်အိၣ်သးလၢအနးအကျဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤန့ၣ်ကွံာ်တၢ်ပျဲတၢ်ဖုးတဖၣ်မုၢ်တၢ်လၢ အဝဲ သ့ၣ်ဘၣ်မၤဝဲထီၣ်ဘီဖဲလၢအဟံးန့ၣ်ဝဲတၢ်တီခိန်ရိၣ်ခဲမူဒါအံၤအခါ ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကဆဲးမၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢတၢ်ဒိသးဒီးကၤပာ်ကျၢတၢ်ခွဲး တၢ်ယၢတဖၣ်လၢအပူၤတတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအၢမၤသီတဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်လဲၤခိဖျိတၢ်အိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်ထံၣ်ထွဲ တၢ်အိၣ်လၢပိၣ်မုၢ်သဝီသးပုၤတဖၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီး.

- တၢ်စၢသံပုၤကညီ
- တၢ်ခွဲၣ်အူသံမုၢ်ဒီးပုၤကညီ
- တၢ်မၤတရီၤတပါ
- တၢ်မၤဆါမၤပယု
- တၢ်မၤသံတၢ်ဖဲတၢ်ဘၣ်သးမၤသံလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
- တၢ်ဒိၣ်တၢ်ပုၤခိၣ်
- တၢ်မၤကဲက့ၢ်တၢ်

ဒ်သိးကခိဆၢက့ၢ်ပယုၤသးတဖၣ် အတၢ်မၤပုၤမၤဖုးဒီးတၢ်မၤဖုးမၤပျီၢ် တၢ်အဂီၢ်ကညီပိၣ်မုၢ်သဝီသးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤညီန့ၢ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အဝဲ သ့ၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဒီးတၢ်အဆၢတဖၣ်လၢအဆိအချူ ဆူပယုၤသးမုၢ်ဒိၣ် အအိၣ်ဖဲလၢအဟဲဆူအဝဲသ့ၣ်အိၣ်အခါဒီးယုတၢ်တမံၤမံၤအခါန့ၣ် လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ခိဆၢတၢ်လၢအိၣ်ဒီးအနီၢ်ကစၢ်ဒဲတၢ် သ့ၣ်ညါလၢကယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်အစၢလၢပယုၤသးတဖၣ်တၢ်ယုထီၣ်အဖီ ခိၣ်အံၤဒုးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကယုထီၣ်တၢ်ရူလိၣ်မုၢ်လိၣ် ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢယုၣ်ဒီးပုၤစိၣ်စကဝဲၤကရူၤလၢအလီၤဆိလိၣ်အသး တဖၣ်ဒီးပုၤဒုဖိသဝီဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤတဖၣ်လၢလံာ် ဟံၣ်ဖျါ တဘျီအံၤအပူၤအံၤအစၢကတၢ်ကဲဝဲသဝီသးပုၤတန့ၣ်,ဒီးအါတက့ၢ် အဝဲသ့ၣ်အါဂၤဟံးမုၢ်ဒါယံာ်ဝဲလၢအနီၣ်(၁၀)တုၤလၢ(၃၇)နီၣ်အဘၣ် စၢန့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မုၢ်သဝီသးပုၤတဖၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒဲဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ခိဆၢတၢ်အ ကျိၤအကျဲတဖၣ်လၢကမၤလီၤတၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒဲ ဝဲအဂီၢ်ဒီးအပုၤဒုဖိသဝီဖိတဖၣ်အဂီၢ်အိၣ်ဝဲအါမး,ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အ ကျိၤအကျဲလၢ အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်အါတက့ၢ်မုၢ်ဝဲတၢ်တဲကျဲတၢ်အတၢ်သ့ တၢ်ဘၣ်လၢအဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်, တၢ်သ့ၣ်ပုၤသးဆါဒီးတၢ်ဆိကမိၣ် တၢ်လၢအချူ, န့ဆၢတၢ်ပၤဆါရဲၣ်ကျဲၤဒီးတၢ်ရဲၣ်သဲကတီၤတၢ်,တၢ် ကၤယုတၢ်ဆိၣ်သနံးဒီးတၢ်ပၤဆါရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးတဖၣ်,လၢ အပၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိးဒီး တၢ်သ့ၣ်ဒုးဒုးဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပၤလီၤသး ကျူ မုဆုၤလၢအဝဲသ့ၣ်အပူၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဖဲတၢ် မၤလၢအအိၣ်ဖျါတမံၤမံၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဒဲဒုးဝီဖဲလၢတၢ်အိၣ်သး လၢတလီၤတၢ်လီၤဆဲးသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤအံၤပၤဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အန့ ဆၢတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘၢဒ်အမုၢ်ပုၤလၢအဒိသပုၤတဖၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤပိၣ်မုၢ်သဝီသးပုၤတဖၣ်ဟ့ၣ်ခိနီၤလီၤ အဝဲသ့ၣ်တၢ်လဲၤခိဖျိတဖၣ် လၢအကီၢ်အခဲဒီး တၢ်မၤန့ၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါပိၣ်မုၢ်သဝီသးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢလၢ တဂၤဒီးတဂၤအဂီၢ် ခိဖျိအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်သး တဖျါယီဒီး တၢ် ဂံၢ် တၢ်ဘၢန့ၣ်လီၤ.ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ခဲလၢပၤမၤတၢ်သမံထံတဖၣ်ဟံၣ်ဖျါ ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မုၢ်လၢလၢခါဆူညါအဝဲသ့ၣ်တအဲၣ်ဒီးထံၣ်လၢအ ဝဲသ့ၣ် အဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ်,ဒီးပုၤလၢခံတစိတဖၣ်သုတဝံတယိးဘၣ် ဝဲတၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤတခါယီတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိ ကမိၣ်လၢအဂ့ၢ်လၢ ကအိၣ်ဒီးကီၢ်ပယုၤလၢအသဘျူ,ဖဲတၢ်ကွၢ်မဲၣ်တၢ် တအိၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်ပၤအီၤလၢဒိၣ်မိၣ် ကရူၣ်စံၣ်ထံ ကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးသ န့ၣ်ကမုၢ်တၢ်ဘၣ်သးအသိးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢ ၂၀၁၂ ဒီး ၂၀၁၅ နီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အိၣ်ဖျါ ကံၤကျူ ထီၣ်ဝဲခိဖျိ တၢ်မၤဝဲ တၢ်ခးပတုၣ်တၢ်အတၢ်အၢၣ်လီၤအယီၤန့ၣ် လီၤ. ပိၣ်ခွါတဖၣ်အိၣ်ဒီးသးလၢအဲၣ်ဒီးတီခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်ဒီးဟံးန့ၢ်မုၢ် ဒါ ဖဲသဝီသးပုၤအသိးန့ၣ်လီၤ. ပုၤတတၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးအဲၣ်ဒီးတူၢ်လိာ် ဝဲပိၣ်ခွါတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲ လၢအမၤဟးဂီၤကွံာ်ဝဲပိၣ်မုၢ်တနီၤ လၢအဲၣ်ဒီး တီခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်ဖၣ်အတၢ်ကျဲးစးတဖၣ်ဘၣ်ဆၣ်အဲၣ်ဒီးဟံးကဲဝဲပုၤတ တတဖၣ်အတၢ်သးစဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤထဲဒုၣ်ပိၣ်မုၢ် စ့ၢ်ကိးဆဲး ဟံးမုၢ်ဒါဖဲသဝီသးပုၤအသိးန့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်သဝီသးပုၤလၢပမၤတၢ်သ မံထံ(၁၀၉)အကျါထဲဒုၣ်န့ၣ်ဂၤမိဆဲးဟံးမုၢ်ဒါဖဲသဝီသးပုၤမုၢ်အသိး, ဒီးမုၢ်မုၢ်လၢအဂၤလွံၢ်ဂၤတခိဆဲးဟံးမုၢ်ဒါဖဲသဝီသးပုၤမုၢ်အသိးန့ၣ် လီၤ. ပုၤစ့ၢ်ကိၢ်ဂၤတခိ ဆဲးဟူးဂဲၤမၤစၢတၢ်ဒ် သဝီပုၤဟ့ၣ်ကျဲၣ်တၢ်မ့ တမုၢ်မၤပုၤဂီၢ်ဝဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်သန့က့ တၢ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢလံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤ အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲရဲၣ်ရဲၣ်လၢပိၣ်မုၢ်ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်အကံၢ်အစီလၢ အလီၤဆိတဖၣ်ဒီးမၤတၢ်တဲန့ၢ်ခဲးတၢ်လၢအပူၤတတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်အံၤမုၢ်တၢ်လၢအ ကါဒိၣ်မးလၢတၢ်အကံၢ် အစီတဖၣ် အံၤက ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်အီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်တြိတံာ် တၢ်လၢပိၣ် မုၢ်တၢ် တီခိၣ်ရိၣ်မဲလၢအပတီၢ်ပတီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ပတၢ်ပြးအပူၤမုၢ်ဒီးဒုၣ် တၢ်လၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်တခါလၢကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ကညီ ပိၣ်မုၢ်ကရၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးသးလၢပတၢ်ဖဲတၢ် မၤအပူၤလၢပကဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတဖၣ်ဒ်သိးပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကကဲထီၣ်ခိၣ်န့ၢ်တ ဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ယီပကျဲးစးယုထီၣ်စ့ၢ်ကိးဒ်သိးတၢ်ကမၤ လီၤမၤကွံာ်လုၢ်လၢထူသန့တဖၣ်လၢအတြိတံာ်ယံာ်ဝဲတၢ်ကစိၣ်ကဖီ ထီၣ်မုၢ်ခွါတၢ်ထဲသိးတုၤသိးလၢပုၤကိးဂၤဒဲးကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤမၤနီၣ်မၤယါဝဲတၢ်မၤဆူးမၤဆါတဖၣ်လၢအ ကဲထီၣ်အသးလၢအပူၤကွံာ်အနီၣ်တဆဲဆူအဖီခိၣ်တဖၣ်အက တီၢ်ပယုၤသးမုၢ်ဒိၣ်အံၤဆဲးမၤကမၢ်ဝဲကွီၢ်မုၢ်တဖၣ်လၢအတက့ၢ်လဲၢ် လဲၢ်လၢအပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်မၤတရီၤတပါတၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်ပုၤပုၤတၢ်ကမၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီပိၣ် မုၢ်ကရၢယုထီၣ်ဆူထံဂုၤကီၢ်ဂၤပုၤတတၢ်အအိၣ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်သ နံးလၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်ဖိၣ်ယံးတၢ်တဖၣ်,ဆိၣ်သနံးကီၢ်ပယုၤပဒိၣ်ဒ် သိးကမၤကတၢ်ကွံာ်သးမုၢ်ဒိၣ်အတၢ်ပုၤပုၤတၢ်ကမၢ်ဒီး ပယုၤ သး မုၢ် ဒိၣ်ကဘၣ်ပတုၣ်ကွံာ်ကယံာ်မုၢ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးတၢ်တဖၣ်လၢကီၢ် ဒီးတဘျီညါအပူၤဒီးထုးကွံာ်အသးလၢကလုၢ်တဖၣ်အဟီၣ်က ဝီဒ်သိးတၢ်ကစးထီၣ်တၢ်တဲကျဲၤထံဂုၤကီၢ်သဲးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢပုၤကိးဂၤ ဒဲးပၣ်ယုၣ်ဝဲလၢကဆုၤပုၤဆူဖဲၣ်ဒုၣ်တၢ်ပတၢ်ပြးသန့ကသ့အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ.

တၢ်တုၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်တၢ် ကညီမိ

ကညီကလုာ်ဖျါမ့ၢ်ဝဲကလုာ်ဖျါဖးဒိၣ်တဖျါလၢ ကီၢ်ပယီၤအပူၤလၢအါတက့ၢ်အိၣ်လၢ ကစၢ်ခံကလိလိလၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကီၢ်ဆၢဒီး ထံထံၣ်စ့ၣ်သးဟီၣ်ကဝီၤတဖျါန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ်ဖျါအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒူးလၢတၢ်ပၣ်နီၣ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဝဲဖဲၤ၅ဒီး၈ကက့ၢ်အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ်ဖျါအိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒဲၣ်ကိၣ်, တၢ်ဆဲးတၢ်လၢဒီး လုၢ်လၢ်ထူသန့တဖျါန့ၣ်လီၤ. လၢအနံၣ်န့ၣ်ဆံဆူအဖီ ခိၣ်အတီၢ်ပူၤ ကညီဖိတဖျါဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲ တၢ်မၤအၢမၤသီလၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်လၢ ပယီၤသးတၢ်ပၣ်ပၣ်ဒီးအဖီလၢ် ဒ်အမ့ၢ်တၢ်တြီ ယၢ်အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ကီၢ်သဲးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖျါ, တၢ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျါလၢမ့ၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ဘၣ်ဆိၣ်ဘၢလၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ တကယတဖျါန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်အဖီလစံၣ်သန့တဖျါမ့ၢ်တၢ်လၢအပညိၣ်ဝဲဒ်သိးကမၤန့ၢ်မၤယၢ်ကွၢ်ဝဲကလုာ်ဖျါစိၣ်စုကဝဲလၢ အထီၣ်ဒါတၢ်တဖျါခိၣ်ဖျါတၢ်မၤဟးဂီၤအဝဲသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ယၢ်တဖျါဒ်အမ့ၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်, ကျိၣ်စ့,တၢ်မၤအါထီၣ်သးဂံၢ်ဘါတဖျါဒီးပုၤဆါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖျါန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်အဖီလစံၣ်သန့အံၤအိၣ်ဖျါဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ အပၣ်ဖျါထီၣ်သးတၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျါဒီး တၢ်မၤဟးဂီၤမ့ၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်တၢ်မၤအၢမၤသီတဖျါလၢကညီကီၢ်စဲၣ် အပူၤလၢအတက့ၢ်လဲၣ်တဖျါ န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ် အတၢ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျါလၢ ထံဖိကီၢ်ဖိတဖျါအဖီခိၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤန့ၢ်ဆူတၢ်, ယုၤဆူတၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ် စ့ဒီးမၤန့ၢ်ဆူပုၤ က မ့ၢ် လၢအကထိကထိတဖျါလၢတၢ်ကဘၣ်ဆိတလဲတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၣ်ဒ်သိးကကၢယၢ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်ဘျူးလၢ အဝဲသ့ၣ်အဖီခိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကမ့ၢ်လၢကညီကီၢ်စဲၣ်အပူၤအံၤကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်စ့ၢ်ကီၢ်ဝဲတၢ်မၤဟးဂီၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတဖျါခွဲးတၢ်ယၢ်တဖျါလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤ တၢ်လီၤဆဲးတဖျါန့ၣ်လီၤ. ပိာ်ခါ,ပိာ်မ့ၢ်ဒီးဖိသ့ၣ်တဖျါဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်ဖိၣ်ဒူးယၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, တၢ်မၤသံမၤဝီ တၢ်, တၢ်မၤဆါမၤပယုဲ,တၢ်မၤသံ,တၢ်မၤဆူတၢ်သးလီၢ်သးကျဲၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ် ဆူတၢ် လီၢ်တၢ် ကျဲၤဒီး တၢ်မၤန့ၢ် ဆူလၢ ကဘၣ် ကဲသးဒီး တၢ်မၤန့ၢ်ဆူကမ့ၢ်လၢကဘၣ်ကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢလၢသးမ့ၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပိာ်မ့ၢ်ဒီးဖိ သ့ၣ် တဖျါဘၣ် တၢ်မၤတရီၤတပါဒီးဘၣ်တၢ် မၤ ဆူးမၤဆါအိၣ် လၢသ့ၣ်ထံးတကယန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမ့ၢ်အတၢ်ထီၣ်ဒူးတၢ် လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖျါ ဘၣ်တၢ်ဒူး အိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒ်သိးကမၤပျံၤမၤဖူးဒီး မၤန့ၢ်အိၣ်ယီၣ်ကညီကမ့ၢ်တဖျါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပၣ်ဆူအဖီလစံၣ်တဖျါ တပၣ်ကဲဒီးမၤဟးဂီၤ ဝဲကညီဖိအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအလီၤဆိတဖျါကယီၤကယီၤန့ၣ်လီၤ.အဒိ/တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပူၤကညီဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖျါလၢ ကမၤ လိတၢ်ကျဲၣ်ဘၣ်ကျဲၣ်သ့ဘၣ်ဆၢၣ်ဘၣ်မၤလိထဲလၢပယီၤကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢအိးကထိဘၣ်၂၀၁၅န့ၣ်အခါ, ကညီဖိကလုာ်ဖျါဖျါကရၢလၢ အမ့ၢ်ဝဲကလုာ်ဖျါဖိၣ်စုကဝဲလၢအနံၣ်ယံၣ်ကတၢ်တဖုဆဲးလီၤဝဲ ကီၢ်ဒီးဘၣ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအလံာ်အုၣ်သးယုာ်ဒီးကလုာ်ဖျါဖိၣ်စုကဝဲလၢပုၤအကျိၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ဒီးကဘၣ် တၢ်ပတုာ် တၢ်ခးအလံာ် တၢ် အၢၣ်လီၤအံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်တဲကျဲၤတၢ်လၢ ခံန့ၣ်အတီၢ်ပူၤအစၢလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်စိလၢကမၤကတၢ်ကွၢ်စုကဝဲတၢ်သဘၣ်သဘၣ်လၢကဲထီၣ် သးလၢအနံၣ်လၢအဆံတဖျါလၢကီၢ်ပယီၤဒီးဘၣ်ညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယဲၣ်န့ၣ်ပူၤကွၢ်အလီၢ်ခံ,ကီၢ်ဒီးဘၣ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအတၢ်အၢၣ်လီၤ အိၣ်လီၤအံၤ တကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဘၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ပတုာ်ဝဲထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်ဒူးတၢ်ယၢ်တဖျါ ဘၣ် အယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢပဘၣ် ဟံသ့ၣ် ဟံ သးတခါ,ပယီၤသးမ့ၢ်တဖျါထီၣ်ဘိသးလဲၣ်ထီၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖျါလၢကညီဖိ ကလုာ်ဖျါဖျါကရၢတၢ်ပတုာ်ဆူအဟီၣ်ကဝီၤတဖျါဒီး မၤဟးဂီၤဝဲ ကီၢ်ဒီးဘၣ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအတၢ်အၢၣ်လီၤတဖျါ တဘျူးဘျီလၢတၢ်အိၣ်သးတဘျူးခါအဖီခိၣ်ခိၣ်ဖျါတဖျါဒ်အထံဖိကီၢ်ဖိတဖျါ ဘၣ်အမဲၣ်ညါဟံးန့ၢ်ဆူကျိၣ်စ့, တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်,တၢ်အိၣ်, မၤန့ၢ်ဆူတၢ်ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဂုၤအဂုၤတဖျါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအတၢ်တၢ် ဒိဏ်မုၢ်သဝီသးပုၤတဖၣ်အသိး

သဝီသးပုၤမုၢ်ပုၤလၢအကတၢ်န့ၣ်ခဲးတၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢပုၤတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကဘၣ်တဲကျဲၤန့ၣ်တၢ်ဒီးပယီၤသးမုၢ်ဒီးသးကရူၢ်လၢအကတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်နီၢ်နီၢ်တခါအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဟံးမူဒါဒ်ပၤပုၤဘၣ် မူဘၣ်ဒါလၢအအိၣ်ဒီးမူဒါတဖၣ် လၢကဘၣ်ထၢတၢ်ခိၣ်သ့ၣ်, တၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်လၢသဝီဖိတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတအိၣ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ဝဲသဝီသးပုၤအဂီၢ်ဘၣ်. ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၣ်အဂီၢ်ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဘၣ်မၤတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူအဂီၢ်လၢမုၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဖူဖိသဝီဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကိးဟံးဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်သးတဖျါယီၤဒီးဟံးဖျါထီၣ်အတၢ်စံးဘျးစံးဖျိၣ်ဆူသဝီသးပုၤတဖၣ်အအိၣ်ခိၣ်ဖျါဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဟံးန့ၣ်မူဒါလၢအအိၣ်အဃာတဖၣ်ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ကထီၣ်သဝီသးပုၤတဖၣ်အခါ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုထၢသဝီသးပုၤတဖၣ်အါတက့ၢ်တၢ်မၤအိၣ်လၢဒုသဝီတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤဖဲပုၤယုထၢထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခိးကွၢ်စ့ၣ်သမံသမိးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ, တၢ်သ့ တၢ်ဘၣ်, တၢ်အကံၢ်အစီဒီးတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါလၢထံၣ်ဂီၢ်ကိၢ်သးမ့ၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ် မုၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်အိၣ်လၢကမုၢ်ခါၣ်စးလၢအဂီၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အိၣ်လၢပုၤအကတၢ်ဘၣ်သးအဖိခိၣ်ဒီး တၢ်မုၢ်လၢလၢအဝဲသ့ၣ်ကမၤအမူဒါ အစ့ကတၢ်လၢတနံၣ်အတီၢ်ပုၤဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်မုၢ်အဲၣ်ဒီးဆဲးမၤဝဲယံၣ်ထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအပူၤကွံၣ်အခါသဝီသးပုၤတဖၣ်ဆိတလဲမူဒါတဆံယံၣ်သီတဂၤမ့ၢ်တမုၢ်တလၢတဂၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်ကပိၣ်မုၢ်တဖၣ်အါတက့ၢ် ကဝဲသဝီသးပုၤအစ့ကတၢ်ယုလၢတုၤလၢအနံၣ်သဆံဆူအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤမုၢ်လၢပမၤတၢ်သမံထံတဖၣ်လၢလံာ်ဟံးဖျါအံၤအဂီၢ်အါတက့ၢ်အိၣ်ဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်ကထီၣ်သဝီသးပုၤဖဲအသးနံၣ်အိၣ် ၂၀နံၣ်ဘျးကလၢဒီးတုၤလၢ၄၀နံၣ်ကပိၣ်ကပၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤမုၢ်လၢအသးနံၣ်စၢ်ကတၢ်ကမုၢ်ဝဲ(၁၅)နံၣ်ဒီး အသးပုၤကတၢ်ကမုၢ်ဝဲ(၅၈)နံၣ်ဖဲလၢ အစးထီၣ်ကဲသဝီသးပုၤမုၢ်အနံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပုၤမုၢ်တဖၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်လၢအတၢ်တၢ်ဒီးအိၣ်တဖၣ်တမုၢ်ထဲလၢပယီၤသးတဖုဒီးဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၣ်မဲၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးအပူၤတတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိယီၤဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢအဖိလၢတဖၣ်အံၤကရဲၤပုၤအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်တနီၤလၢအတၢ်တၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဣသဝီတဖၣ်အတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်ဖိတဖၣ်

ညီၣ်န့ၣ်လၢပလုၢ်ပလုၢ်အပူၤ သဝီသးပုၤအမူဒါအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢပိၣ်ခွါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်ကအကတီၢ်ဖဲလၢတၢ်လုၢ်မၤအမၤနးဝဲသဝီသးပုၤပိၣ်ခွါတဖၣ်လၢပယီၤသးမုၢ်ခိၣ်ဖျါအဝဲသ့ၣ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၢ်သဝီသးပုၤလၢအမၤစၢၤမ့ၢ်တမုၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးလၢ ပုၤစိၣ်စ့ကဝဲထီၣ်တၢ်ကရူၢ်တဖၣ်အခါန့ၣ်, ပိၣ်မုၢ်အါဂၤဘၣ်တၢ်ယုကညးအိၣ်လၢကဟံး ထီၣ် ဖိၣ်ထီၣ် သဝီသးပုၤလီၤလၢ အံၤန့ၣ်လီၤ. လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မူဒါ ဒ်သဝီသးပုၤတဖၣ်အဖိခိၣ် ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢ အပူၤတတၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်ဖိလၢအဖိခိၣ် လၢကဒိသးအဝဲသ့ၣ်ဒီးဟံးဝဲဖူဖိသဝီဖိအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လၢတၢ်မဲၣ်ညါလၢပယီၤသးတဖၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်အတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲန့ၣ်ဆၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်, တၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးဒီးတၢ်နီၢ်ပၢတၢ်တဖၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒ်တၢ်အုၣ်ကီၤဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ပယီၤသးမုၢ် လၢအသ့ၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး အလုၢ်အလုၢ်တဖၣ်လၢကမၤဆူၣ်ပိၣ်မုၢ်ခိၣ်န့ၣ် တဖၣ်လၢကမၤလၢပုၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်ကပုၤတတၢ်တဖၣ်ခဲလၢက တဟံးပနီၣ်ဝဲပိၣ်မုၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဒ်အဝဲသ့ၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အသိးတုၤလၢ တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤပူၤကွံၣ်ဖးယံၣ်မးအဝဲသ့ၣ်တုၤလိာ်ဝဲပိၣ်မုၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒ်အမုၢ်ပုၤတဲန့ၣ်ခဲးတၢ်လၢဒုသဝီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်အတၢ်ဟံးန့ၣ်မူဒါဒ်သဝီသးပုၤတဖၣ်အံၤမုၢ်တၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လၢအတၢ်တဖၣ်ခိၣ်ဖျါ လၢတၢ်တန့ၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. လၢလုၢ်လၢဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢတဖၣ်အပူၤ တၢ်တြီတံာ်တံာ်တဖၣ်လၢ တၢ်တဟံးပနီၣ်ဝဲပိၣ် မုၢ်တဖၣ် ဒ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အသိးအယီၤတၢ်အံၤဒုးအိၣ်အါထီၣ်တၢ်ကီၢ်တဲလၢပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကမၤလၢပုၤအမူဒါတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးလၢအဝဲသ့ၣ်အပူၤတတၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်အိၣ်တခါလၢ ဣသဝီအပူၤပိၣ်မုၢ်မုၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်န့ၣ် ဣသဝီအဂီၢ်ကစၢ်ဝဲ, ဒီးတၢ်အံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖျိဆၢတဖၣ်လၢပုၤတတၢ်အပူၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီၣ်ဒုသဝီသးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမုၢ်အိၣ်ဒ်လဲာ်ဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်

လိပ်မုတ်လိပ်မီး ပျာတတတ်ကရကရိတဖန် ဒ်ကညီပိတ်မုတ်ကရဘဉ်ဆဉ်အဝဲသုဉ်အိဉ်ဒီးကျိကျဲဉ်ကိတ်ခါ လာကသုဉ်ထီဉ်န့ဉ်ပိတ်မုတ် တဖန်အကံအစီဒီးတံလဲခိဖျိတဖန်အဂီဉ်န့ဉ်လီ. ပိတ်မုတ် သုဉ် တဖန် မှ်ကျဲးစးမ. ကံ ကွံဉ်ဒီး လဲခိကံကွံဉ်တံလဲအကြိတံတံ တံတဖန် ဘဉ်ဆဉ်ပျာတတတ်ကရကရိတဖန် အိဉ်ဒီးဒီးတံမှ်လံလဲပိတ်မုတ်တဖန် ကဘဉ်ဟ့ဉ်တံထီဉ်အတံဖံးတံမအစာလဲ အပတီထီ ဒိဉ်ထီဉ်ဒီးတံကပံဉ်ထံနီဖးအဝဲသုဉ် အတံကျဲးစးတဖန်ဒီးသန့ထီဉ်အသးခိဖျိပျာတတတ်ကရကရိတဖန် အတံထံဉ် လဲအဝဲသုဉ်မှ်ပိတ် မုတ်အ ယိ တမှ်လဲအကံအစီကအိဉ်ဘဉ်န့ဉ်လီ. လဲဒုသဝီပတီအပူ တံထံဉ်ကမုတ်တဖန်အိဉ်ဝဲအါမးလဲ အဒုးအိဉ်အါထီဉ်တံကိတ် ခဲလဲ ပိတ်မုတ်တဖန်အဂီဉ်ဒ်သိးကမအမုဒါဒ်သဝီသးပျာအဂီဉ်န့ဉ်လီ. အဒိ/ဖဲပယီသုးမှ်ဒိဉ်မှ်ယုဝဲသဝီဖဲလဲကလဲအုအဝဲသုဉ်အိဉ် တံလီလဲကဘဉ်ဝဲတံယိးတံ,ဖိအိဉ်တံဒီးမဆဲကဆိတံလဲန့ဉ် ညီန့ဉ်သဝီသးပျာတဖန်ကလဲယုဒီး အပူသဝီဖဲတဖန်ဒ်သိးကဟ် ဖျါထီဉ် အတံသးတဖျါဃီန့ဉ်လီ. တံလဲဒ်အံတဖန် တဘျီဘျီကယံဉ်ဝဲလဲအသီတဖန်အသီ မ့တမှ်အလဲတဖန်အလဲအယိ တံ အံကဲထီဉ်က့တံဂံကိလဲပျာဒုဖဲသဝီဖဲတဖန်ဆိကမိဉ်ကမုတ်ဝဲလဲမှ်အဝဲသုဉ်ဖျိအသးဒီးပယီသုးဖဲတဖန်လဲခါန့ဉ်လီ.

ပံဉ်ဖိပိတ်တံဆိဉ်သန့

တံဟံးန့ဉ်ဝဲသဝီသးပျာအမုဒါအံ ကဲထီဉ်တံကိတ်ခဲအါဒိဉ်ထီဉ်လဲ ပိတ်မုတ်သုဉ်တဖန်လဲ အဘဉ်ဟံးမုဒါဒီးမတံဒ်သဝီ သး ပျာ အဆာကတီ တကတီယိတံမှ်လံအိဉ်လဲ အဝဲသုဉ်တဖန်အဖိခိဉ်ဒ်သိးကမလဲပျာစုကီးဝဲ အဟံဉ်ဖိယိဖိတံလိဉ်ဘဉ်တဖန်ဒ်အ ဝဲသုဉ်တဖန်မှ်ပျာလဲ အဘဉ်အံးထွဲကွံထွဲအဟံဉ်ဖိယိဖိခိဉ်သုဉ်တကအသိးန့ဉ်လီ. တံအံအခိပညီမှ်ဝဲလဲအဝဲကဘဉ်ဟံးမုဒါ တဖန်ဒ်သဝီသးပျာတကအသိးအမဲဉ်ညါအဝဲသုဉ်တဖန် ဘဉ်တံမှ်လံအံလဲကဘဉ်မဲဝဲဟံဉ်ယိတံဖံးတံမတဖန်လဲအပဉ်ယုဒီး တံအံးထွဲကွံထွဲသုဉ်ကုသးပျာ, ပျာဆူးပျာဆါဒီးပျာအဂူအဂူတဖန်န့ဉ်လီ. အဝဲသုဉ်တဖန်ဘဉ်တံနဲဝဲလဲကမလဲတံဝဲအဟံဉ် ယိတံ ပါဆုရဲဉ်ကျဲတဖန်လဲ အပဉ်ယုဒီးတံဆျဉ်,တံဖိအိဉ်တံအိဉ်ဒီးတံမကဆဲကဆိတဖန်ဖဲလဲအဝဲသုဉ်အိဉ်လဲ တံတီခိဉ် ရိဉ်ခဲအလီလဲတဖန်အခါန့ဉ်လီ. တံအံမှ်တံလဲအလဲဆိဒီးသဝီသးပျာပိတ်ခွါတဖန်လဲဟံးမုဒါဒ်သဝီသးပျာအကတီဟံဉ်ယိမုဒါ တဖန်ကဟ့ဉ်လဲဝဲအုအပူဟံဉ်ဖိယိဖိပိတ်မုတ်လဲအဂူအဂူတဖန်အစုပူန့ဉ်လီ.

ဒ်တံတီခိဉ်ရိဉ်ခဲအံလဲလုလံလုလံထုသန့အတံထံဉ်အပူဆိကမိဉ်ဝဲလဲ တံမှ်တံလဲအကြးအဘဉ်ဒီးပျာပိတ်မုတ်တဖန်ဘဉ်အယိဟံဉ် ဖိ ယိဖိ တဖန်တအဲဉ်ဒီးဝဲလဲအဝဲသုဉ်အဖိမုတ်,အမါမ့တမှ်အဒိပုဝဲမုတ်တဖန်ကဟံးန့ဉ်တံလီတံလဲအံဘဉ်. လဲတံမတံသမံ ထံတ နီအ ပျာပိတ်မုတ်သုဉ်တဖန်ဟ်ဖျါထီဉ်ဝဲလဲ အဝဲသုဉ်ဘဉ်မလံဉ်လီဖျဉ်ဒီးအဝဲတဖန်မှ်လဲအဝဲသုဉ်အမုဒါဒ်သဝီသးပျာတဖန် ဟံးန့ဉ်အတံဆာကတီအါတလဲအယိန့ဉ်လီ. တံအံပဉ်ယုဉ်စုကီးဒီးတံဘဉ်လဲအိဉ်လဲပယီသုးတံလီလဲအဆာကတီဖး ယံဉ်, ဒီးဘဉ်လဲက့လဲမှ်န့ဉ်အကတီ ဖဲလဲပိတ်မုတ်တဖန် တံတပျဲအံလဲကဘဉ်မဲဝဲဘဉ်န့ဉ်လီ. မ့မှ်ပိတ်မုတ်တဖန်လဲအိဉ်ဒီး ဖိ ဆံးလဲဆံးသုဉ်တဖန်အဂီဉ်တခိအဝဲသုဉ်အမုဒါတဖန်ကိခဲဒိဉ်ထီဉ်လဲအဝဲသုဉ်အဂီဉ်ခိဖျိလဲ ကဒုးအိဉ်န့ဉ်အဖိမ့တမှ်ဖဲလဲအအိဉ်ဒီး ဟုးသးအဆာကတီန့ဉ်လီ. မိတ်တဖန်လဲအဘဉ်ဟံးမုဒါဒ်သဝီသးပျာအသိးတဖန်တုဘဉ်ဝဲလဲအဝဲသုဉ်ဂုလိဉ်ဝဲလဲ ကဘဉ် မလဲပျာဝဲ အဝဲ သုဉ်အမုဒါတဖန်ဒ်ပျာတီခိဉ်ရိဉ်ခဲတံတဖန်အသိးအဂီဉ်တသုဘဉ်န့ဉ်လီ. လဲတံမတံသမံထံတခါအပူ ပိတ်မုတ် သ ဝီသးပျာတကဟ်ဖျါထီဉ်ဝဲလဲ အဝဲဘဉ်ဟ်တုဝဲအဖိလဲ အိဉ်ဖျဉ်ထီဉ်ဝဲသဲသီတကယုဒီးအဝဲ ဒ်သိးကလဲဟ်ဖျါထီဉ်သးလဲပယီ သုးတံလီန့ဉ်လီ.

ဘဉ်ဆဉ်သန့ကဟံဉ်ဖိယိဖိတနီနီတလိဉ်လဲ တံကဘဉ်တဲအံဘဉ်. မှ်လဲဟံဉ်ဖိယိဖိတနီတခိအိဉ်ဒီးတံဟ်ကဖဲလဲအသး လဲ သဝီသးပျာမုတ်တဖန်အဖိခိဉ်ဒီး ဟ်ဖျါထီဉ်အဝဲသုဉ်အတံဆိဉ်ထွဲမစာခိဖျိ မလဲပျာန့ဉ်ဝဲဟံဉ်ယိတံဖံးတံမမုဒါတဖန်ဒ်သိးအဝဲပိတ် မုတ်သုဉ်တဖန်မတံလဲပျာတဝဲကန့ဉ်ဂုဂုဘဉ်ဘဉ်အဂီဉ်န့ဉ်လီ. ပမဘဉ်စုကီး တံသမံထံဉ်ယုဒီးသဝီသးပျာမုတ်လဲအစးထီဉ်ကဲ သ ဝီသးပျာလဲ အသးန့ဉ်စာကတံဖဲ(၁၅)န့ဉ်အခါလဲလဲအခါ ခိဖျိအဝဲဘဉ်ဟံးထီဉ်ဖိဉ်ထီဉ် က့မုဒါလဲအပာအ လီန့ဉ် လီ. ခိဖျိ လဲအပာမှ်ပျာလဲအဘဉ်တံဟ်ကဲအံလဲပျာတဝဲပူဒီး မလဲယုအံလဲတံကဘဉ်ဟံးမုဒါတဖန်ဒ်လဲဉ်အဂုန့ဉ်လီ.

ပိတ်မုတ်လဲအအိဉ်လဲသဝီသးပျာလီလဲယံဉ်ထာတဖန် အါတက့မှ်ပျာသဘျာမ့တမှ် အသးန့ဉ်ပျာဒိဉ်ထီဉ်ဖဲအဖိတဖန်တအိဉ်လဲလဲ ငူသဝီအပူဘဉ်ခိဖျိ လဲထီဉ်ကိမ့တမှ်ဖံးမတံအယိန့ဉ်လီ. တံဆိဉ်သန့လဲပိတ်မုတ်တကအဖိခိဉ် ဒ်သိးကဘဉ်မလဲတံအဟံဉ် ယိမုဒါဒီး သဝီသးပျာမုဒါတဖန်မှ်လဲအကိခဲဒိဉ်မးန့ဉ်လီ. လုလံထုသန့အမုဒါတဖန် အိဉ်သုဉ်လဲအသးယံဉ်ဒိဉ်နီမးလဲ ဟံဉ် ဖိ ယိဖိအတံဆဲးတံလဲအတံဘျးစဲအပူဒီးမှ်တံလဲအတံတံသပျာပျာလဲပိတ်မုတ်အဂီဉ်မှ်လဲ တံအံကဲဝဲတံဝဲတံ ယိးဖးဒိဉ်လဲအ ဂီဉ်န့ဉ်လီ.

သဝီသးပျာလဲအထုဉ်ကီရုဉ်လဲအဘဉ်ဟံးမုဒါဒိဉ်ဒိဉ်မှ်မှ်ဖဲတံဒုးတံယံကဲထီဉ်ဒိဉ်ဒိဉ်မှ်မှ် အကတီတကစံးဝဲလဲ အဝဲဘဉ်မ လီဖးသးဒီးအဝဲဖဲအကဲထီဉ်သဝီသးပျာဝဲအလီခဲမှ်လဲအဝဲတကနီပာအံဒီးယုလီဖးအံအယိန့ဉ်လီ.

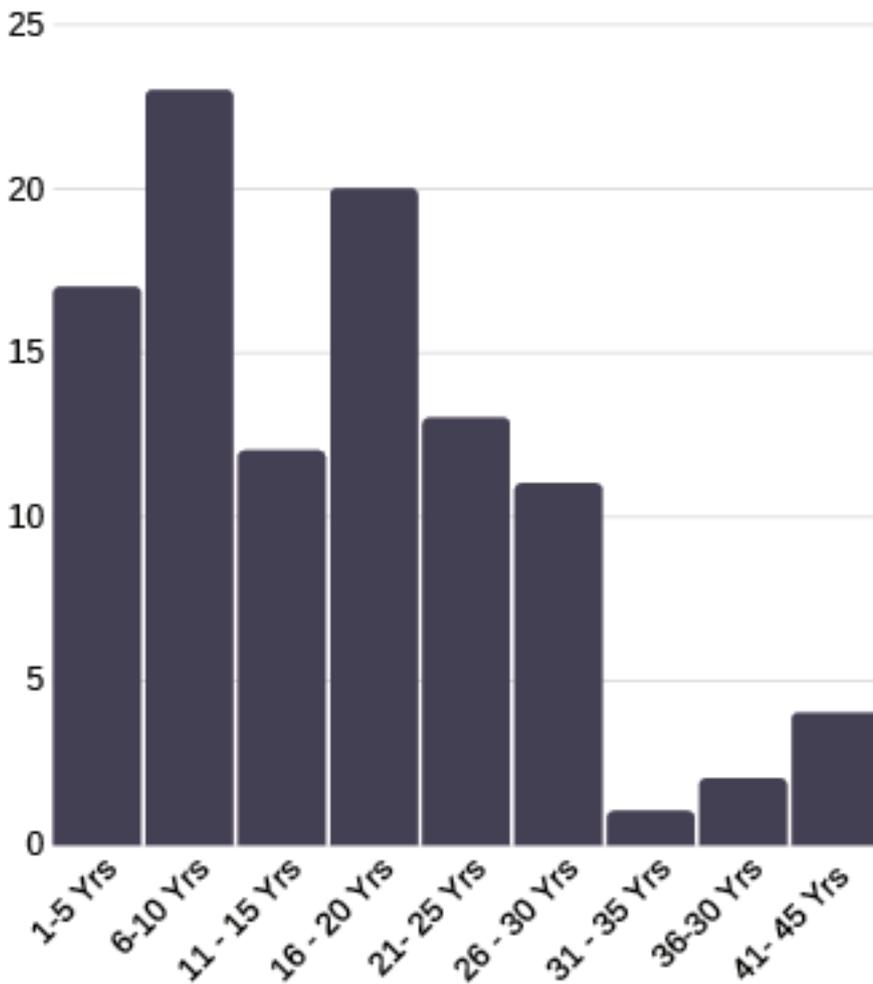
တၢ်မၤပျံၤမၤဖုၤဒီးတၢ်မၤတပျၢ်ၤတပျီၤကျိၤဖဲလၢပယီၤသးတဖၣ်

ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အိၣ်လၢကကဲထီၣ်သဝီသးပျံၤမုၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်နၢ်တခါလၢပိၣ်မုၢ်ဒီးပိၣ်ခွါတဖၣ်ကတူၢ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုၤလီၤလၢ အလီၤဆီလိာ်အသးလၢပယီၤသးမုၢ် ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်လၢအမ့ၢ်အတီၢ်နီတစးဘၣ်. တၢ်နီၢ်နီၢ်တခါပိၣ်မုၢ်သဝီသးပျံၤတဖၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုၤတဖၣ်လၢအဒံးသိးလိာ်အသးလၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်လၢပယီၤသးတဖၣ်လၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်မၤတပျၢ်တပျီၤတဖၣ်,တၢ်ဖိၣ်စၢယၢ်,နီၢ်ခိတၢ်မၤဆုးမၤဆါ,တၢ်မၤဆါမၤပယုၤဒီးတၢ်မၤသံတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်အါထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်ဖဲလၢတၢ်သဘံၣ်ဘၣ်အကတီၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးသ့ၣ်ထံးတၢ်မၤအၢမၤနးဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်တမၤသကိးတၢ် မ့တမ့ၢ်တမၤလၢပုၤဝဲပယီၤသးတဖၣ်အတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်တဘျီယီအခါန့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မုၢ်ခိၣ်နၢ်လၢအသးစၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျါလၢ တၢ်တဟ်ကဲအိၣ်လၢပယီၤသးဖိတဖၣ် လီၤဆီဒုၣ်တၢ်ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဒုးအိၣ်နၢ်အဖိမ့တမ့ၢ်ဖဲ လၢအဝဲသ့ၣ်အအခါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ ဒီးပယီၤသးတဖၣ် အတၢ်ကျဲးစး ဒ်သိး တၢ်သုတဟ် ပနီၣ် သဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်အတၢ်စိတၢ်ကမိၤတဂ့ၤအဂီၢ် မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲမိၢ်လၢအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိ တဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးတဖၣ်ကသုဝဲတၢ်ကတိၤလၢအကွၢ်တလီၤထီၣ်တၢ်ဒီးဆူၣ်ဆူၣ်ကိၤကိၤတဖၣ်ဒ်သိးကဝဲၣ်အာဝဲၣ်သီပိၣ်မုၢ်ဒီး တဟ်ကဲဝဲအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်ပုၤခိၣ်ပုၤန့ၣ်အသိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢသဝီသးပျံၤမုၢ်လၢတၢ်သံကွၢ်သံဒီးအိၣ်တဖၣ်အကျါတနီၤမ့ၢ်ဝဲပုၤလၢအထူၣ်ဖျဲးထီၣ်ကွၢ်လၢတၢ်မၤတရီၤတပါဒီးသ့ၣ်ထံးတၢ်မၤဆုးမၤဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ထံးတၢ်မၤဆါမၤပယုၤလၢ တၢ်သဘံၣ်သဘၣ်အဟီၣ်ကတိၤတဖၣ်အပူၤအမဲၣ်ညါ တၢ်မၤဟးဂီၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲး တၢ်ယၢ်လၢအဂ့ၤအဂတဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်လၢပယီၤသးမုၢ်တဖၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်အရူဘၣ်အယီၤတၢ်ပျံၤဖျဲးကလီၤတၢ်တဖၣ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်အခွဲးအယၢ်လၢပုၤလၢအမၤကမၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကမၤကမၢ်အါထီၣ်တၢ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပျံၤမုၢ်အတၢ်မၤသးန့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ခီၣ်ဆၢတၢ်အေၣ်ဂျိၤအေၣ်ကျဲၤ
လၢတၢ်သံသၢ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးပူၤ

တၢ်တဲကျဲၤတၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်
လၢအဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်ဒီးတၢ်သးသဟီၣ်

“ယတၢ်တၢ်လၢအကၢဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၢ်ဟံၣ်ကမၢ်တဖၣ်ဘၣ်”

တၢ်သ့ၣ်ပုၤသးဆါ

“ယအိၣ်ဒီးမဲၣ်ချံၣ်ဖျၢၣ်ဒီးသုအီၤခံကပၤလၢလၢကထံၣ်တၢ်အဂီၢ်လီၤ”

န့ၢ်ဆၢတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤဒီး
တၢ်ရဲၣ်သဲကတီၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

“ထီၣ်ဘိန့ၢ်ယဘၣ်ဆိကမိၣ်ဆိတၢ်လၢတၢ်မဲၣ်ညါန့ၢ်လီၤ”

တၢ်ကၤပၤတၢ်ဆိၣ်သနံး
ဒီးတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးတဖၣ်

“န့ၢ်တဘၣ်တဲယၤတၢ်မနုၤလၢယကဘၣ်မၤ
တဂ့ၤယကမၤတၢ်လၢအလိၣ်လၢယဒူဖိသဝီဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ”

တၢ်သ့ၣ်ဒုးဒုးဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပၤလီၤသးကျဲၤမုၢ်ဆူၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အပူၤတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

“ယသံသ့ဘၣ်ဆၢယပျဲယပုၤသံတသ့ဘၣ်”

တစ်ထဲကျွေးတစ်အတတ်လှတစ်တတ်လာ အခက်ဆိုင်ဘိဆိုင်ဒီးတစ်သးသပတိန်

“ယတမေတော်လာအကဒုးအိတ်ထိတ်တော်နာ်ဟာ်ကမတ်တဖတ်ဘတ်”

တတ်ပတ်ယုတ်မေသကိးတတ်အကျိအကျဲလတ်သုအိလတ်တိခိတ် ရိတ်မဲတတ်အဂီအံးဒုးအိတ်ထိတ်ပိတ်မုတ်တဖတ်ဒ်သိးအကကဲထိတ်ပျဲ တဲ ကျဲ တတ်လာအဂီဆိုင်ဘိဆိုင်တဖတ်န့တ်လီ။ အဲသ့ဒ်အတတ် သုတ်ညါလာအဂီကစာ်ဒဲတဖတ်မေစးအဲသ့ဒ်လတ်အိတ်ဖျါ ခုတ် ခုတ်မုတ်မုတ်ဖဲလတ်အဲသ့ဒ်ကျဲးစးဘျါရဲတတ်အိတ်သးလတ် အထိ ဒါ တတ်တဖတ်ဒီးတြိဆတ်တတ် ဒ်သိးတတ်သုတဟဲဒိတ် ထိတ် နးဒိတ် ထိတ် အဂီန့တ်လီ။ ခိဖျါအဲသ့ဒ်ဟ်ဖျါထိတ်အတတ်ဒ်သုတ်ဒ်သးဒီးမေ သ ကိးတတ်ဒီးပျဲလတ်အပတ်ယုတ်ပတ်ဂီကိးကပဲဒီးအပိတ်အံးဒုးအိတ် ထိတ်တတ်အစာလတ်အကဲဘျူးကဲဖျိတ်လတ်ပျဲကိးဂဲဒီးအဂီန့တ်လီ။ လတ်န့တ်အပိတ်သဝီသးပျဲမုတ်တဖတ်အိတ်ဒီးတတ်ရဲလိတ်မုတ်လိတ်လတ် အဂီဆိုင်ယုတ်ဒီးပျဲလတ်အမေသကိးတတ်တဖတ်န့တ်လီ။

တတ်ဂုတ်တတ်ကျိတဖတ်လတ်ကညိပိတ်မုတ်ကရမနိတ်မေယါဝဲအါခါအ ပျဲသဝီသးပျဲမုတ်တဖတ်ဒီးအပျဲတတဖတ်ဖိတ်တဖတ်ဘတ်တတ်ဖိတ်အိတ်လတ် တအိတ်ဒီးတတ်ဂုတ်တတ်ကျိဒီးဟ်ဒုတ်ဟ်ကမတ်အိတ်လတ်အမုတ်ကညိသုး ဖိတ်တဖတ်န့တ်လီ။ တတ်ဟ်ဒုတ်ဟ်ကမတ်တဖတ်အတတ်ပိတ်ထွဲ ထိတ်အါ ထိတ်သိထိတ်သ့ဝဲအပိတ် သဝီသးပျဲတဖတ်န့တ်လီမေဝဲတတ်တဲကျဲ တတ်ဒ်သိး တတ်ပျဲပျဲကွတ်ကမုတ်တဖတ်အဂီခိဖျါဟ့တ်လီ။ ကျိတ်စု မုတ်တမုတ်တတ်ဖိတ်လတ်တဖတ်န့တ်လီ။ လတ်ကဲထိတ်သးတခါအပျဲ ပယိသုးတဖတ်ဖိတ်ပဲပျဲဒုဖိတ်ဖိတ်တဖတ်လတ်အိတ်ဒီးတတ်ရဲပျဲတတ် ဂုတ်တတ်ကျိဘတ်န့တ်လီ။ ဖဲသဝီသးပျဲမုတ်လဲယုတ်ဒ်သိး တတ်ပျဲ ပျဲ ကွတ်အသဝီဖိတ်အခါတတ်ယုတ်အိတ်လတ်ကဘတ်ဟ့တ်ဝဲစု ပယိ သ က လိတ်ကွဲးလတ်အသဝီဖိတ်တဂုတ်အတတ်ပျဲပျဲအဂီန့တ်လီ။

အဲဝဲစးဝဲ “ဖဲပျဲဒုဖိတ်ဖိတ်တဖတ်ဘတ်တတ်ဖိတ်အိတ်တဘျီလတ်လတ်န့တ် တတ်အစာလတ်အဲသ့ဒ်တတ်ထူတ်အဖျဲအဂီကမုတ်တတ်ဟ့တ်ကျိတ်စု ဒီးတတ်ပိးတတ်လိတ်တဖတ်န့တ်လီ။”

တတ်အိတ်မူလတ်အိတ်သးတခါဖဲပျဲအါဖုဟူးဂဲဝဲလတ်ဒုသဝီတ ဖတ် အပျဲအခိတ်ညိမုတ်ဝဲ သဝီသးပျဲမုတ်တဖတ်လိတ်ဘတ်လတ်ကဘတ်မေ လိတ်တတ်အဲသ့ဒ်အတတ်ရဲလိတ်မုတ်ဒီးပျဲကိးဖုဒီးလဲအသးဘတ်ဂုတ် ဘတ်ဝီအဂီန့တ်လီ။ အဲသ့ဒ်လိတ်ဘတ်တတ်သးဒုဒီးတတ်တဲကျဲ တတ်အတတ်သုတ်ဘတ်လတ်အဂီဆိုင်ဘိဆိုင်န့တ်လီ။

ပျဲဒုဖိတ်ဖိတ်တဖတ်အတုးတအိတ်လတ်အဲသ့ဒ်အသးန့တ်အဖိတ်ခိတ် ဘတ်။ ပျဲဒုဖိတ်ဖိတ်တဖတ်ခဲလတ် ဘတ်တတ်ပညိတ်အိတ်လတ်ပယိသုး တဖတ်ဒီးမေဆါမေပယုတ်အိတ်အဘျီတဖတ်အဘျီန့တ်လီ။ သဝီသးပျဲ မုတ် တဂုတ်လတ်အဟံးမုတ်ဒါစးထိတ်လတ်၁၉၉၀တုၤ ၂၀၁၇တဂုတ်သုတ်နိတ် ထိတ်ဝဲလတ်ဘတ်တနံပျဲဖိတ်ပိတ်ခွါခံဂဲလဲဝဲဆုတ်ပျဲန့တ်လီ။ ဖဲ လတ်အဲသ့ဒ်ဟဲကုတ်အခါပယိသုးတဖတ်ထိတ်အိတ်ဒီးဟ်ဒုတ်ဟ်က မတ်အဲသ့ဒ်လတ်အမုတ်ဝဲကညိဒိတ်ကလတ်တတ်ထူတ်ပျဲသုးမုတ်ဒိတ်အ သုးဖိတ်တဖတ်န့တ်လီ။

“ယထိတ်လတ်ဖိတ်သုတ်ပိတ်ခွါခံဂဲလဲဘတ်တတ်စာလတ်အိတ်ဒီးတံင်တရုတ် အိတ်လတ်ပယိသုးတဖတ်န့တ်လီ။ ယမေတတ်ဆတ်တတ်လတ်ကလဲဝဲတတ် ဒီးပယိသုးခိတ်ဒီးယုတ်အိတ်လတ်ပျဲပျဲဖိတ်သုတ်ခံဂဲန့တ်လီ။ ယတဲ ဘတ်သုးခိတ် န့တ် လတ်ဘတ်နပျဲသုးဖိတ်တဖတ်လတ် အသုတ်တံင်တရုတ် လတ်ဖိတ်သုတ်ခံဂဲတဂုတ်ဒီးပျဲပျဲကွတ်အိတ်တကွတ်။”

ပယိသုးခိတ်န့တ်တဲဘတ်အိတ်လတ် အဲသ့ဒ်ကဟးဆုတ်တတ်လာဒုသဝီ တဖတ်အဟိတ်ကဝီတဖတ်အပျဲအပိတ်ယုတ်အိတ်လတ်ဟ့တ်ပအိတ်ဒီး တတ်ပိးတတ်လိတ်လတ်အဂုတ်အဂုတ်တဖတ်န့တ်လီ။ ပယိသုးခိတ်န့တ်ယုတ်အိတ် တတ်တဘျူးမံးဒီးအဲဝဲလဲဆုတ်န့တ်ဝဲတတ်ခဲလတ်လတ်တတ်ယုတ်အိတ်ဒ် သိး ဖိ သုတ်ပိတ်ခွါတဖတ်တတ်ပျဲပျဲအိတ်အဂီန့တ်လီ။ အဲတုတ်ဘတ်စုကိး ဝဲတတ်မေပျဲမေဖုးတကလတ်ပိတ်လတ်အဘတ်တတ်မေအိတ်လတ်ဒ်မိတ် ကရုတ်စံင်ကညိဘူးဒုးသုးမုတ်(DKBA)အပျဲသုးဖိတ်တဖတ်လတ်ညိန့တ် ယုတ်လတ်အဲဝဲဒီးအဒုဖိတ်ဖိတ်တဖတ်အအိတ်န့တ်လီ။

ဖဲလတ်အဲသ့ဒ်အိတ်လတ်လိတ်ဘတ်ယိတ်ဘတ်ဘိတ်တဖတ်အခါဒ် ဝဲလဲသဝီသးပျဲမုတ်တဖတ်တအိတ်ဒီးတတ်ပျဲတတ်ဖုးလတ်ကဘတ်ဟ်ဖျါ ထိတ်အဲသ့ဒ်တတ်ထိတ်တတ်ဆိတ်မိတ်တဖတ်ဖဲလတ်အဲသ့ဒ်ဘတ်တဲ ကျဲတတ်မုတ်တမုတ်တဲဆတ်ကုတ်တတ်အခါဘတ်။ ထိတ်အဲသ့ဒ်မေလိတ်တတ် ဝဲလတ်အဲသ့ဒ်ဟ်ဖျါထိတ်အတတ်ဘတ်ကိတ်ဘတ်ဂီဒီးတတ်ဟ့တ်လိတ်သး လတ်ပျဲတတဂုတ်အဂီဖဲလတ်အဲသ့ဒ်ဆတ်မုတ်တမုတ်တဲကျဲတတ်အခါန့တ်လီ။

တတ်ဂုတ်တတ်ကျိတဖတ်လတ်ကညိပိတ်မုတ် က ရှာ မနိတ်မေယါဝဲ အါ မံး အပျဲ သဝီ သးပျဲမုတ်တဖတ်ဒီး အပျဲတတဖတ်ဖိတ်တဖတ် ဘတ် တတ်ဖိတ်အိတ် လတ်အိတ် ဒီးတတ်ဂုတ် တတ် ကျိဒီး ဟ်ဒုတ်ဟ်က မတ်အိတ် လတ်အ မုတ်ကညိသုးဖိတ်တဖတ်န့တ်လီ။

“ယအိၣ်ဒီးမဲၣ်ချံၣ်ဖျၢၣ်ဒီးသ့အိၣ်ခဲကပၤလၢ်လၢကထံၣ်တၢ်အဂီၢ်လီၤ”

တၢ်သံကွၢ်သမံထံလၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဒီးသဝီသးပုၣ်မုၢ်တဖၣ်အပူၤသဝီသးပုၣ်မုၢ်တဖၣ်အုၣ်အသးအါဘျီလၢပယီၤသးဖိတဖၣ် ဟဲဆူသဝီတဖၣ်အခါဖိၣ်ဒုးဃာ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ပယီၤသးအိၣ်တၢ်လီၤ ဒီးသံကွၢ်သံဒီးတၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဒ်အံၤတဖၣ်အပူၤသဝီသးပုၣ်မုၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဆိကမိၣ်တၢ်ချ့ချ့လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်စံးဆၢလၢအဆိအချ့လၢကဒီသဒါအပူၤတဝါတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢသဝီသးပုၣ်မုၢ်တဖၣ်ကမၤလၢပုၤပယီၤသးအတၢ်ယုပုၤယိးတၢ်ဖိယဲၣ်ဂၤတန့ၢ်ဘၣ်အခါအဝဲဘၣ်တၢ်ဒိတၢ်တီၢ်အိၣ်ဒီးဘၣ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ဝဲစ့အိၣ်လီၤဒီးထိးတဒုဒီးဆိတဖၣ်ဆူပယီၤသးမုၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးတဖၣ်တဲဘၣ်သဝီသးပုၣ်မုၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကလဲဆူတၢ်လီၤလၢအဂၤတတီၤဒီးအဝဲသ့ၣ်မုၢ်ဘၣ်တၢ်မၤသံအိၣ်န့ၣ်သဝီသးပုၣ်မုၢ်အံၤကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးမုၢ်ဒါလၢအဝဲသ့ၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၣ်မုၢ်တဲဆၢက့ၤအဝဲသ့ၣ်လၢ “ယတဟံးမုၢ်ဒါဘၣ်. နမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အဒုၣ်အဒါအယိနမ့ၢ်လဲၤ ဒီးအဝဲ သ့ၣ် ကခးသ့အနီၢ်ကီၢ်လီၤ. သ့မ့ၢ်တအဲၣ်ဒီးလၢပုၤခးသ့ဘၣ်ဒီးတဘၣ်လဲၤ ဖဲန့ၣ်တဂ့ၤက့ၤကဒါက့ၤလၢသ့အိၣ်တၢ်လီၤတက့ၢ်.”

သဝီသးပုၣ်မုၢ်တဖၣ်ကမၤအံၤ စးထီၣ်မၤဝဲသဝီသးပုၣ်မုၢ်လၢအခါဖဲန့ၣ်တၢ် ဒုးတၢ်ယၤဆူၣ်အကတီၢ်ဒီး ပိၣ်ခွါတဖၣ်ပျံၤတၢ်ဖုးတၢ်လၢ ကဘၣ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်တိခိၣ်ရိၣ်မဲမုၢ်ဒါအယိန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကိၢ်ဘၣ်ဂီၤဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဒိတၢ်တီၢ်အိၣ်လၢ ပယီၤသးတဖၣ်အယိအဝဲသ့ၣ်ဟးယုၢ်ဖျိးအသးန့ၣ်လီၤ. ပုၤတဝါလၢ တအိၣ်ဒီးသဝီသးပုၣ်တဖၣ် တူၢ်ဘၣ်တၢ်အါမးအယိအဝဲ ဆၢတဲၣ်ဝဲလၢကဟံးမုၢ်ဒါဒ်သဝီသးပုၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပုၣ်မုၢ်အဂၤတဂၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်ကြၢၢ်ကီၢ်ဆၢန့ၣ် သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ကူၣ်တရံးတခါလၢအဝဲသ့ၣ်တ့ၢ်ဝဲလၢကစံးဆၢက့ၤပယီၤသးအတၢ်သံကွၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲ “ယဘၣ်စံးဆၢတၢ်လၢတၢ်ကူၣ်သ့အပူၤဒ်သိးကဟးဆွဲး တၢ်မၤပျံၤ မၤဖုးတဖၣ်တဘျီလၢ်လၢဖဲယဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးပယီၤသးမုၢ်အခါန့ၣ်လီၤ”

သဝီသးပုၣ်မုၢ်တဖၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးဒ်ပုၤလၢအဒီသဒါအပူၤတဝါတဖၣ်ထီၣ်ဘိဟံးဝဲအဝဲသ့ၣ်မုၢ်ဒါတဖၣ်လၢတၢ်ခဲလၢ်အမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကဘၣ်ဆိကမိၣ်တၢ်ဒ်သိး ကဘျီရဲၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအဟဲပၢ်ထီၣ်တဖၣ်ဒီး ဘျီရဲၣ်အိၣ်လၢ ကျဲလၢအဂ့ၤကတၢ်လၢအဘၣ်လိာ်သးဒီး ပုၤတဝါအတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်မုၢ်တၢ်မၤကျဲသန့ခိၣ်သ့ၣ်တခါလၢအဝဲသ့ၣ်သ့ဝဲလၢတၢ်ကကၤယၢ်ဝဲတၢ်ပူၤဖျိးလၢအပူၤတဝါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

“ယဘၣ်စံးဆၢတၢ်လၢတၢ်ကူၣ်သ့အပူၤဒ်သိးကဟးဆွဲးတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတဖၣ်တဘျီလၢ်လၢဖဲယဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးပယီၤသးမုၢ်အခါန့ၣ်လီၤ”

တၢ်ကဲထီၣ်အသးအဂၤတခါဒီးသဝီသးပုၣ်မုၢ်လၢအအိၣ်လၢတန့ၣ်ခါ ကီၢ်ဆၢတဂၤလၢဟံးပျံၤထီၣ် အတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်လၢအချ့ဖဲအဝဲဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးပယီၤသးခိၣ်လၢမၤပျံၤမၤဖုးအိၣ်လၢကမၤသံအိၣ်မုၢ်လၢအဟဲတုၤဖဲခဲလၢပယီၤသးတၢ်လီၤ အခါ န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အကတီၢ်ပယီၤသးခိၣ်အံၤဖိၣ်ကၤယၢ်ဝဲပုၤပိၣ်ခွါသၢဂၤဒီးပိၣ်မုၢ်သၢဂၤန့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၣ်မုၢ်အံၤမ့ၢ်တသ့ၣ်ညါဝဲ ပုၤသဝီဖိတဖၣ်အံၤဘၣ်ဆၢၣ်အဝဲဟံးမၤအသးလၢအ သ့ၣ်ညါအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတဲဘၣ်ပယီၤသးတဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်မုၢ်အပူၤသဝီဖိတဖၣ်ဒီးယုထီၣ်လၢတၢ်ကပျံၤဖျိးအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပယီၤသးခိၣ်အၢၣ်လီၤဝဲလၢကပျံၤဖျိးပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဆၢၣ်တပျံၤဖျိးပိၣ်ခွါတဖၣ်ဘၣ်အခါ, သဝီသးပုၣ်မုၢ်တဲဘၣ်အိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်လိာ်ဘၣ်ပိၣ်ခွါတဖၣ်လၢ ကဘၣ်မၤဝဲတၢ်ဘျီတၢ်ဘါတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးခိၣ်ဒိကန့ၣ်ဒီးတူၢ်လိာ်ဝဲတၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤလၢတၢ်ကဘၣ်ဖိၣ်ဃာ်တၢ်ဘျီတၢ်ဘၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်အယိလၢခံပျံၤဖျိးကွၢ်အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပုၣ်မုၢ်တဖၣ်ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်အဒိအတဲၣ်အါမံၤဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သ့ဝဲအခိၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်သ့ကျိၣ်တၢ်ကတိၤတဖၣ်ဒ်သိးကမၤလီၤန့ၣ်လီၤအ့ၤမၤဖျိထီၣ်အသ့ၣ်အသးဖဲလၢအယုကညးပယီၤသးမုၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤသကိးတၢ်အတၢ်ကူၣ်တရံးရဲၣ်ကျဲတဖၣ်အံၤဒီးသန့ထီၣ်အသးဒိၣ်ဒိၣ်ယိာ်ယိာ်လၢပုၤတဝါအတၢ်အိၣ်မုၢ်အိၣ်ဂဲၤဒီးတၢ်ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖျိၣ်လၢပုၤဒိဖုအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

န့ဆၢၣ်တၢ်ပၤဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤဒီးတၢ်ရဲၣ်သဲ ကတိၤတၢ်သ့တၢ်တၢ်တဖၣ်

“ထီၣ်တၢ်ယၢၣ်ဆိကမိၣ်ဆိတၢ်လၢတၢ်မဲၣ်ညါလီၤ.”

တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအကီၢ်အခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ဟံၣ်လီၤဆိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ တဖၣ်ဖဲလၢတၢ်ဆိကမိၣ်တယၣ်ပဲပယီၤသးအတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်တ သ့ဒီးဝဲအခါဘၣ်ဆၢၣ်သဝီသးပှၢ်မ့ၢ်တဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် အဝဲသ့ၣ် တၢ် ထံၣ်စိတဖၣ်လၢတၢ်ပၤဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဒီးသဖၢလၢအပူၤတၢ်တဖၣ် အ ကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပှၢ်မ့ၢ်လၢတၢ်ကြဲၢ်ကီၢ်ဆၢၣ်တဂၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ.တဘျီ ပယီၤသးမ့ၢ်တဖၣ် ဟဲန့ၣ်လီၤလၢသဝီပူၤအယီၤအဝဲဘၣ်ဟံၣ်သ့သ့ၣ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.အဝဲစံးဝဲလၢ“ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ် သံကွၢ် ယၢ တၢ်အခါယသ့ၣ်ညါလၢတၢ်လၢယစံးဆၢအီၤလၢ တၢ်ကူၣ်သ့အ ပူၤ ဖဲ သိးကဟးဆဲး တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤအကီၢ်န့ၣ်လီၤ”

သဝီသးပှၢ်မ့ၢ်လၢနီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢၣ်တဂၤစ့ၢ်ကိးတဲဖျါထီၣ်ဝဲလၢအ ဝဲဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဘၣ်ပးထံၣ်ရူၢ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်မ့ၢ် လၢတၢ်အံၤကမၤစၢၤအဝဲလၢ ကဘၣ်ကတိၤဟံၣ်သးဖဲပယီၤသးတဖၣ် မၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအဘၣ်ပးဒီးကညီသးတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲအခါ န့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲဖျါထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအကီၢ်အခဲလၢအကီၢ် ဒိၣ်မးတခါ ဖဲအဝဲဘၣ်မၤတၢ်လၢပျံၤဖိၣ်စုကဝဲခဲဖု အဘၣ်စၢၤအခါ န့ၣ်လီၤ. “ထီၣ်တၢ်ယၢၣ်ဆိကမိၣ်ဆိတၢ်လၢတၢ်အိၣ်သးခဲလၢအဖိ ခိၣ်ဒ်သိးပှၢ်နီၣ်တဂၤအတၢ်အိၣ်မူ သုတအိၣ်လၢတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ် ဘၣ်ဘီအပူၤတဂ့ၤအကီၢ်န့ၣ်လီၤ”.

သဝီသးပှၢ်တဖၣ်မၤစ့ၢ်ကိးဝဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကဒုးသ့ၣ်ညါ အပူၤဖူဖဲသဝီဖိတဖၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်လၢကဲထီၣ်သးတဖၣ်ဒီးမၤတၢ်တၢ် ပိၣ်တဲသကိးဒီးအဖူဖဲသဝီဖိတဖၣ်ဒ်သိးကမၤလၢပျံၤဝဲပယီၤသးဒီး ကညီသးတဖၣ်အတၢ်ယုထီၣ်လၢကျဲၤလၢအဂ့ၤဒီးအဘျူးအိၣ်ဒိၣ် ကတၢ်တဘီကသ့အကီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖူဖဲသဝီဖိတဖၣ်မ့ၢ်တဟဲသန့ က့သဝီသးပှၢ်တဖၣ်ကကျဲၤစးဝဲဒ်သိးအပူၤဖူဖဲသဝီဖိတဖၣ်ကနီၣ် ဟူဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအကီၢ်န့ၣ်လီၤ.ထီၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဆိကမိၣ်ဆိ ဟံၣ်ဝဲကျဲၤလၢအကဲထီၣ်အသးသ့အဂ့ၤကတၢ်တဘီလၢကအုၣ်ကီၢ် အဝဲသ့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးအပူၤတၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးအကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပှၢ်တဖၣ် ကဘၣ်ကိးဖျိၣ်ဝဲအပူၤတၢ်တၢ်ပူၤဖျဲး ဖဲလၢအဝဲ သ့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. သဝီ သးပှၢ်လၢအအိၣ်လၢဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်တဂၤတဲဖျါဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ် နီၣ်ထီၣ်ကျဲၤတၢ်ဆၢကတိၤဖဲလၢပယီၤသးတဖၣ်အိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဒု သဝီပူၤအခါလီၤကံၤဒ်အမ့ၢ်“တၢ်မံၤမိၢ်လၢအအၢအသီ”တခါ မ့ၢ်လၢ

ပယီၤသးတဖၣ်ဟဲစိၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ် အပူၤတၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးအမၤ သိးဒီးတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးတဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

“ပိၣ်ခွါတဖၣ်အိၣ်မူလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးလၢဒုသဝီအပူၤလၢအကဲ ထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢဟံၣ်ဖိယီၤဖိတဖၣ်အတၢ်အိၣ်ဂၢ်ဆိး ကျၢအကီၢ်ခိဖျိအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ကျဲးစးယုၤပူၤဖျဲးအသးဒီး ဟး အိၣ်လီၤဆိလၢတၢ်လီၤလၢအဂၤတလီၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်လီၢ်လၢအ ပူၤဖျဲးအဂၤတီၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. ယဘၣ်မၤဝဲတၢ်ရီၤဖျိၣ်ကျဲၤဒုဖိ သဝီဖိတဖၣ်ဒ်သိးကဟဲကျဲၤကဒါကျဲၤဒီးအိၣ်ဆိးကျဲၤလၢဒုသ ဝီအပူၤဒ်သိးပဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ကိးဂၤဒီးကလဲၤခိဖျိၣ်ဝဲတၢ်လၢအ တၢ်တၢ်ဒီးပူၤတဖၣ်တပူၤဖိကသ့အကီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

သဝီသးပှၢ်မ့ၢ်တဖၣ်အါတက့ၢ်မ့ၢ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢကွဲးတသ့ ဖးတသ့မ့ၢ်တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တစဲးတမ့ၢ်တုၤ တအိၣ်ဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်နီၣ်တစဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢ န့ၣ်က့အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤတၢ်ဆၢတဲၣ်တဖၣ်ဒီးသန့ထီၣ်အ သး လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သး တခါဘၣ် တ ခါစုၣ်စုၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တၢ် ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ မ့ၢ် တအိၣ်ဘၣ်ဆၢတၢ်အံၤတပတုၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကဘၣ်ဆၢ ထၢၣ်လၢအပူၤဖူဖဲသဝီဖိအကီၢ်လၢပယီၤသးတဖၣ်အမဲၣ်ညါ န့ၣ်ဘၣ်.

သဝီသးပှၢ်တဖၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဝဲလၢတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအရ ခိၣ် , ဒိၣ်မးလၢအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤလီၤတံၢ်ဝဲ လၢပယီၤသး တ ဖၣ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤကအါဝဲဒီးကအိၣ်ဝဲလၢအသးအိၣ်တၢ်လီၢ် မ့ၢ်ဒ်သိးအသုတဟဲဆူဒုသဝီပူၤဒီးမၤအမၤနးဖူဖဲသဝီဖိတ ဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်မၤကီၢ်မၤခဲတၢ်တဂ့ၤအကီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပှၢ်တ ဖၣ်ကျဲးစးဝဲဒ်သိးကမၤလၢပျံၤန့ၣ်ဝဲပယီၤသးအတၢ်ယုထီၣ်တ ဖၣ်ဒ်သိးကဟးဆဲးတၢ်ဟ့ၣ်ကၣ်လၢအဖူဖဲသဝီဖိတဖၣ်အဖိ ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပှၢ်လၢဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်တဂၤခိဆၢကျဲၤဝဲပယီၤသးအ တၢ်ယုထီၣ်ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢတၢ်အိၣ်သးအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲလၢ“ပယီၤသးတဂၤမ့ၢ်ဟဲယုတၢ်လၢတပၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်စုကဝဲဘၣ်န့ၣ်ယတဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၢ ဖဲ အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဟဲလၢ ယအိၣ်ဒီးတၢ်စုကဝဲဒီးမၤက ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်တခါခါန့ၣ်ယဘၣ်မၤန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်တဘျီ ယီၤန့ၣ်လီၤ.”

တၢ်ကၢၤသၢ်တၢ်ဆိၣ်သနံးဒီး တၢ်မၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးတဖၣ်

“နတဘၣ်တဲၤယၢ်တၢ်မၤန့ၤလၢယကဘၣ်မၤတဂ့ၤယကမၤတၢ်လၢအ
လိၣ်လၢယဖူဖိသဝီဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။”

ပယီၤသုးမ့ၢ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးလၢတၢ်မၤဟးဂီၢ်တၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်
အသး ထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်သဝီသးပျံၤမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤထီၣ်ဘိ
အိၣ်ဒီးကျဲၤလၢကဟ်ရူသ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးတဖၣ်ထီၣ်ဘိန့ၣ်
လီၤ.တၢ်အံၤမ့ၢ်ဒ်သိးကဒုးန့ၣ်အပူၤတတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကၢၤယၢ်အ
သးလၢကမၤလၢပျဲၤအမူအဒါတဖၣ်သ့ၣ်ဒီး တကတီၢ်ယီၤဒုးန့ၣ်ဝဲပ
ယီၤသုးမ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အသးသဟီၣ်လၢအဂီၢ်ဆၣ်ဘိဆၣ်ဒီးတၢ်
ဟ်လီၤသးကျၢမုဆၣ်လၢအပူၤတတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးကမၤလီၤစ့
အဝဲသ့ၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်တဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး
အပနီၣ်တဖၣ်လၢအနီၢ်ခိမ့တမ့ၢ် လၢနီၢ်သးတၢ်ဆိၣ်သနံးဖိခိၣ်နီတ
မံၤဘၣ်. ပယီၤသုးတဖၣ်သ့ၣ်တၢ်အကျိၤအကျဲတဖၣ်လၢကမၤလီၤ
ပျံၤအလုၢ်အပျံၤ, သ့တၢ်စုဆၣ်ခိၣ်တကးအကျိၤအကျဲတ
ဖၣ် ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပျံၤဒုသဝီဖိတဖၣ်လၢ အ
တၢ်ကမၣ်တအိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပျံၤမ့ၢ်လၢကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်တဂၤဟ်ဖျါဝဲလၢ အဝဲဘၣ်ကွၢ်
ဆၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တဲၤတဖၣ်ဖဲလၢအဝဲကဲသဝီသးပျံၤ ဖဲအသး
အိၣ် (၂၃)န့ၣ်အခါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သဘၣ်သဘၣ်တဖၣ်အိၣ်အါ
ထီၣ်ဒီးပိၣ်ခွါတဖၣ် ဗ့ၢ်အိၣ်ရူသ့ၣ်အသးလၢတၢ်လီၢ်အဂၤတဖၣ်
န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တနံၤပယီၤသုးတဖၣ်ဖိၣ်ဝဲသဝီဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ. လၢ
တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအဖိခိၣ်အဝဲလဲၤဝဲဆူပယီၤသုးအအိၣ်လၢကပျံၤဖျဲး
ကွံၣ်ပျံၤသဝီဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲစံးဝဲလၢ“ပယီၤသုးတဂၤန့ၣ်ဒဲယမဲၣ်လီၤ. ယမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ကီၢ်
တၢ်ခဲမ့တမ့ၢ်ယသးသမ့မ့ၢ်ဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အလီၢ်ဘၣ်
ဆၣ်ယကျဲးစးမၤအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢပူၤတတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။”

တၢ်သ့တၢ်စုဆၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢပယီၤ
သုးတဖၣ်လၢအပၣ်ယုၣ် တၢ်မၤလီၢ်ဒုလီၢ်ဟ့သး, တၢ်မၤလီၤစ့
ပျံၤကညီအလုၢ်အပျံၤဒီး တၢ်မၤပျံၤကညီဒ်တလီၢ်ဂၢ်ပျံၤပျံၤကညီ
တဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထံၣ်လၢသဝီသးပျံၤမ့ၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်ဒ်အဝဲ
သ့ၣ်မ့ၢ်ပျံၤဂံၢ်စၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအပူၤတတၢ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်
သနၢ်က့သဝီသးပျံၤမ့ၢ်တဖၣ်ဟ်ဒုအသးဒီးတပျဲဝဲပယီၤသုး တဖၣ်
အတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်တဖၣ်ကမၤလီၤမၤဝဲအဝဲသ့ၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤသး
မ့တမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အလုၢ်အပျံၤဒီးသုးသ့ၣ်လၢကပီၤန့ၣ်ဘၣ်.

ပယီၤသုးဖိတဖၣ်အတၢ်ကျဲးစးလၢ ကမၤဟးဂီၢ်ဝဲသဝီသးပျံၤမ့ၢ် တ
ဖၣ်အသုးသ့ၣ်လၢကပီၤအဂၤတခါမ့ၢ်ဝဲပယီၤသုးဟဲန့ၣ်လီၤလၢ
ကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်အပူၤဒီးမၤဆၣ်ဝဲလၢသဝီဖိတဖၣ်ကဘၣ်
ဟးထီၣ်ကွံၣ်ခဲလၢလၢသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤပျံၤမၤဖုးသဝီ
သးပျံၤမ့ၢ်ဒီးတဲဘၣ်အီၤလၢ အဝဲသ့ၣ်ကဒွဲၣ်အူကွံၣ်ဟံၣ်ခဲလၢလၢ
သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ်ဖိၣ်စ့ယၢ်အီၤဒီးဒုးအ့ၣ်အီၤလၢတၢ်

သ့ၣ်လၢအလီၤဒီတဂၤညါဒီး မၤသဝီသးပျံၤမ့ၢ်လၢကဂဲၤက
လံၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဲဝဲလၢသဝီသးပျံၤမ့ၢ် အံၤမ့ၢ် တလူ
ပိၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကလုၢ်ဘၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကမၤသံအီၤန့ၣ်
လီၤ. အဝဲတဲဖျါထီၣ်ဝဲလၢအဝဲမ့ၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၣ်မဲၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်
သးလၢအကီၢ်အခဲလၢအလီၤဂၢ်ဒ်သိးအံၤအါစုအါဘျီဘၣ်
ဆၣ်အဝဲတူၢ်ဘၣ်လၢအအိၣ်ဒီးမုဒါဒီးကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်
သ့ၣ်တီသးရၢလၢအဒုသဝီတဖၣ်အဖိခိၣ်ဒီးဟ်ဖျါထီၣ်အတၢ်
ဂံၢ်တၢ်ဘိန့ၣ်လီၤ.

“ယအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်မံသးမ့ၢ်ခိဖျိလၢယကဲဘၣ်သဝီသးပျံၤဒီး
မၤစၢဘၣ်ယပူၤတတၢ်အလီၤန့ၣ်လီၤ. ယဟ်ကမၤလၢယသးလၢ
ယမၤဘၣ်တၢ်အံၤဒ်ပိၣ်မ့ၢ်တဂၤအသိးန့ၣ်လီၤ. ယအိၣ်ဒီး
ဟံးမုဒါ ဒ်သိးကဟ်ဖျါထီၣ်ယတၢ်သ့ၣ်ဒုသးဒုတဖၣ်လၢယ
ဒုသဝီအဂီၢ်ဖဲလၢပျံၤအဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ်ပျံၤဝဲလၢကဘၣ်ဟံးန့ၣ်မူ
ဒါအခါန့ၣ်လီၤ။”

ပိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်တဟ်ဝဲအနီၢ်ကစၢ်ဒ်ဝဲအတၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ်လၢ
အပူၤဒုဖိသဝီဖိတဖၣ်အမဲၣ်ညါဘၣ်. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဟ်
ဖျါထီၣ်ဝဲပိၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဂဲၤလိၣ်အိၣ်မုသ့တူၢ်တၢ်ဒီး
တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်လၢတအိၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်ဘျူးဘၣ်
န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဂဲၤလိၣ်ဝဲလၢကအိၣ်ဒီးဟံၣ်ယီ
တၢ်ဟဲန့ၣ် မ့တမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဂီၤခိဖျိ
ပယီၤသုးအတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်အဖိခိၣ်အခါဒ်လဲၣ် အဝဲသ့ၣ်
ဟ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သ့ၣ်ဂၢ်သးဂၢ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲလၢတၢ်နးတၢ်ကျဲၤ
လၢအဒိၣ်အမ့ၢ်အဆၢကတီၢ် အဝဲသ့ၣ်ကျဲးစးမၤဝဲဒ်သိး
ကမၤလၢပျဲၤဝဲပျံၤတတၢ်တဖၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ခိဖျိအဝဲ
သ့ၣ်. သ့ၣ်ညါလီၤအသးလၢ အမ့ၢ်ပျံၤလၢကဘၣ်ကတီၢ်န့ၣ်ခဲး
တၢ်အပူၤတတၢ် အဂီၢ်ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢတဖၣ်အ ယီန့ၣ်
လီၤ. တၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးပျံၤတတၢ်တီတၢ်တြၢ်အသန့ဒီး အ
ကျိၤအကျဲတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်အီၤဖဲလၢဒုဖိသဝီဖိတဖၣ်
ဘၣ်တၢ်မၤဆါမၤပယုအီၤ မ့တမ့ၢ်မၤဆူးမၤဆါအီၤအခါန့ၣ်
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အတၢ်စိတၢ်ကမီၤတဖၣ်တဘျီတခိၣ်တၢ်သံ
ကွၢ်သံဒီးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်ဆဲးမၤတၢ်ဒ်သိးကမၤ
လၢပျဲၤဝဲပျံၤတတၢ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်လီၤဆိတဖၣ်လၢ တၢ်ကဘၣ်
ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးအီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မ့ၢ်အါဂၤဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲ
လၢအဝဲသ့ၣ်မၤန့ၢ်ကွံၣ်ဝဲတၢ်လၢအတၢ်တၢ်ဒီးအီၤတဖၣ်အံၤ ခိ
ဖျိတၢ်ဘျီတၢ်ဘိတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဘျီအိၣ်ဘျီ
လၢတၢ်ကမၤဂၢ်ထီၣ်က့ၤသးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အလီၤန့ၣ်
လီၤ.

တၢ်သုခသးန့ၣ်ဒီးတၢ်ခိၣ်ဒီးတၢ်ပၣ်လိၤသးကျၢၤမုၢ်သ့ၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အပူၤတဖၣ်အဂီၢ်

“ယသံသ့ဘၣ်ဆၣ်ယပျဲယပုၤသံတသ့ဘၣ်”

ဒ်သိးကဒိသအိးကၢၤယၢ်ဝဲအပူၤတတသးသ့ၣ်လၢကပီၤအဂီၢ်သဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢၢ်လၢၢ်ဆုဆုခိဖျိတၢ်ဟ့ၣ် လီၤအနီၣ်အကစၢ်အသး မ့တမ့ၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲပယီၤသးတဖၣ်အတၢ်ယုထီၣ်လၢပုၤဖုသဝီဖိတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲ သ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢအကၢ်အကျၢၤတခါအံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးလၢအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အံၤပထံၣ်ဘၣ်အီၤအလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျိတဖၣ်ဘၣ်ပးဒီးတၢ်ခိၣ်ဆၢက့ၢ်တၢ်ဘၣ်ပးတၢ်ယုဖုဖိသဝီဖိလၢကလဲၤဝဲတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးတဖၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ဘျးလၢကမ့ၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်လၢကဘၣ်လဲၤဝဲယိာ်ဝဲတၢ်ပိးတၢ်လိတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်စုကဝဲတဖၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်လီၤလၢတၢ်ပၣ်ပနီၣ်ဒီးတဖၣ်ပနီၣ်ဘၣ်အလီၢ်လၢအန့ၣ်လၢအဆံတဖၣ်အဆံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုန့ၢ်ဆုၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ယုအီၤခိဖျိသဝီသးပျံၤတဖၣ် ဝဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘီအါဒိၣ်ထီၣ်ဝဲသဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဟံး ထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မုၢ်ဒါအခါ မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤကဲထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိာ်လၢပိာ်မုၢ်တဖၣ်တဘျီတခါဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဆုၣ်မၤတရီၢ်တပါမ့တမ့ၢ်တၢ်မၤဆူးမၤဆါအီၤလၢသ့ၣ်ထံးတကပၤလၢပယီၤသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဆုၣ်တၢ်ဝဲတၢ်ယိာ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကဲဝဲတၢ် ကီၢ်တၢ်ခဲလၢအဒိၣ်ကတၢ်တခါလၢပူၤတတဒိတဖုအဂီၢ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်တခါလၢ သဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်ညီန့ၢ်ဘၣ်ဘျီရဲမၤဝဲထီၣ်ဘီန့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပျံၤတဂၤသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဝဲလၢ တဘျီပယီၤသးတဖၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤဆုအသဝီပူၤဒီးယုအီၤလၢကဘၣ်ယုန့ၢ်အီၤပုၤလၢကဝဲန့ၢ်အတၢ်န့ၣ်လီၤ. နူသဝီလၢအထံၣ်ထွဲ တၢ်တဖၣ်ယုၢ် ပူၤ အသးဒီးလဲၤအိၣ်ခူသ့ၣ်ဒ်သိးကဟးဆူးဝဲတၢ်မၤဆုၣ် လၢကဝဲတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝဲတၢ်ယိး တၢ်အံၤကဲထီၣ်တၢ်လၢ အလီၤဘၣ်ယိာ်သ့မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤကဲထီၣ်အသးလၢ ပယီၤသးမၤသံန့ၢ်သ့အသိး မ့တမ့ၢ်ယီၢ်ဘၣ်မုၢ်ပိာ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဝဲလၢအဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢကယုဝဲပုၤကဝဲတၢ်အိၣ်လၢဘၣ်အခါန့ၣ် အဝဲတဲဘၣ်ဝဲပယီၤသးလၢ “အဇၢၤကတၢ်ယယုပုၤကညီဘၣ်ခံၤလၢကလဲၤဝဲတၢ်ဒီးယၢၤန့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်တၢ်တဲပုၤလၢပကဘၣ်လဲၤ ဝဲန့ၢ်ပယီၤသးဖိလၢအဘၣ်ဒိတဖၣ်ဒီးဟဲက့ၢ်ကိးအီၤ လၢပသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲအလီၢ်ခံပဘၣ်တၢ်တဲပုၤလၢပကဘၣ်လဲၤဝဲအီၤလၢသဝီအဂၤတဖျါန့ၣ်လီၤ. ပတဲဘၣ်ယီၤ သးလၢပတလဲၤလၢဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်တဲပုၤလၢတဘၣ်တဲအါတၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ၢ်, ယသ့ၣ်ညါလၢ တၢ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်သးတမံၤမံၤန့ၣ်

ယကဘၣ်ဟံးမုၢ်ဒါန့ၣ်လီၤ. ဝဲလၢပဟးအဆၢကတီၢ်တၢ်ခးလီၤမိထးတဖျါဘၣ်ဆၣ်တပိးဖးထီၣ်ဘၣ်. ပယီၤသးခိၣ်တဂၤန့ၣ်ယုဝဲတၢ်အိၣ် ခူသ့ၣ် အလီၢ်တတီၤလၢကအိၣ်ခူသ့ၣ်အဂီၢ်ဒီး မ့မ့ၢ် ပုၤသဝီဖိခံၤဂၤတခါအိၣ် ကြၢၤလီၤလၢယလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ. ယအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ပျံၤသးဖုးလၢသးဖိတဖၣ်တမ့ၢ်လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးလၢကထံၣ်ဝဲလၢပကဘၣ်တၢ်မၤသံပုၤန့ၢ်ဘၣ်. ဝဲလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢၤအကတီၢ်သးဖိသံတဂၤဒီးတနီၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲန့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးပုၤခံဘျီဝဲတၢ်လီၤလၢအဘျးဒီးကညီဒိကလုာ်စာဖျိၣ်ကရၢအဟီၣ်ကဝီန့ၣ်လီၤ.

ဝဲသဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တမၤလၢပုၤဝဲပယီၤသးတဖၣ် အတၢ်ယုထီၣ် ဘၣ်ပးတၢ်ကဝဲကယိာ်န့ၢ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်သဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဆူးမၤဆါအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပျံၤမုၢ်လၢန့ၣ်သထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်တဂၤတဲဖျါထီၣ်ဝဲပယီၤသးတဖၣ်ဟဲတုၤလၢအဟံၣ်ဒီးမၤအဟဲထီၣ်လၢဟံၣ်မဲာ်ညါန့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲ “ဝဲယလဲၤလီၤတုၤလၢဟံၣ်ဖိလၢအခါပယီၤသးဖိတဖၣ်ဒဲယမဲာ်သၢထံၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တီၢ်ဝဲယနီၢ်ခိဖိဂၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဲယၢၤလၢယကဘၣ်ယုန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ပုၤဝဲတၢ်တဂၤန့ၣ်လီၤ”

သဝီသးပျံၤလၢနီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၣ်တဂၤတဲဖျါစ့ၢ်ကိး တၢ်အိၣ်သးလၢအလီၤကဲလိာ်အသးတခါဒ်အမ့ၢ် “ဝဲပယီၤသးတဖၣ်ဟဲတုၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤယၢၤတၢ်ကလုာ်လၢကဘၣ်ဟ့ၣ်အီၤပုၤယိးတၢ်တဂၤန့ၣ်လီၤ. နူသဝီဖိတဖၣ်ပျံၤတၢ်ဖုးတၢ်ဒိမးန့ၣ်လီၤ. ယစံးဆၢအဝဲသ့ၣ်လၢယယုန့ၢ်အီၤတဘၣ်ဘၣ်. ပယီၤသးဟဲဆုယအိၣ်ဒီးကိးယၢၤ, တီၢ်ယၢၤဒီးတဲယၢၤလၢ ကဘၣ်ယုန့ၣ်အီၤ ပုၤတဂၤန့ၣ်လီၤ. ယဘၣ်တုၤဘၣ်ဝဲစုဒုကီၢ်တၢ်ဆါအံၤလၢသၢလၢအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.”

တၢ်အုၣ်သးလၢသဝီသးပျံၣ်မုၢ်လၢတန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်နီၤလီၤဝဲတခါမ့ၢ်ဝဲတဘျီဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢသဝီပူၤဒီးပိၣ်ခွါအါဒံအါဂၤလျာ်ပူၤကွၢ်အသးဒ်သိးအသုတဘၣ် တၢ်ဖီၣ်ဒီးမၤဆါမၤပယုဲအီၤတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်သးမ့ၢ်တၢ်တကျၢၤဘၣ်ဆၣ် အဝဲစံးဝဲလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ပၢ်သးဂၢ်ဂၢ်လၢ “ယသံသ့,ဘၣ်ဆၣ်ယပျံၣ်ယပျံၣ်သံတသ့ဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ယမၤတၢ်ကိးမံၤဒီးလၢကဒီသအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်ညါလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ပျံၣ်သးဖုးတဖၣ်အယီၤ ယတအဲၣ်ဒီးလၢ ကမၤအါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤတဖၣ်ဘၣ်.”

သဝီသးပျံၣ်မုၢ်ဒီးဒူဖိသဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျိၣ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပၢ်ဒုၣ်ပၢ်ကမၢ်အီၤလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအဝဲသ့ၣ်တမၤဘၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်သးဒ်အံၤအကတီၢ်န့ၣ်ထဲဒၣ်နကဘၣ် အိၣ်ဂၢ်ဂၢ်မုၢ်မုၢ်ခုၣ်ခုၣ်ဒီးဟံၤပၢ်တၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. သဝီသးပျံၣ်လၢဒူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်တဂၤစံးဝဲလၢ တဘျီဖဲပယီၤတဖၣ်ဟဲတုၤလၢသဝီပူၤဒီး ဘၣ်တၢ်ပၢ်ဒုၣ်ပၢ်ကမၢ်အီၤလၢအဝဲအိၣ်ဒီးကျိၣ်ဒီး တၢ်ဆဲးကျိၣ်အစဲးလၢကမၤတၢ်ဆဲးကျိၣ်ဒီးကညီသးန့ၣ်လီၤ.

အဝဲစံးဆါဝဲလၢ “ယတဲဆၢအဝဲသ့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤယၤတမံၤဂ့ၤတမံၤဒ်အဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးမၤဝဲအသိးမၤဝဲသ့ဘၣ်ဆၣ်ယဒူဖိသဝီဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ပျံၣ်မုၢ်ဆၣ်မုၢ်ဂီၤဖိတဖၣ်လၢအဘၣ်ဂဲၤလိာ်လၢတနံၤဘၣ်တနံၤအတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်နီၣ်တမံၤမ့ၢ်တမၤဘၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်တမ့ၢ်ဝဲပျံၣ်သးဖိဘၣ်”

တၢ်ကဲသဝီသးပျံၣ်အံၤအခိၣ်ပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ပၢ်နသးသမူလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အလီၢ်အပူၤသ့ဝဲအသိး,တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးခါဆူညါစ့ၢ်ကိးတအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤလၢအဝဲသ့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်အဂီၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်အပူၤတတၢ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်.

“ဖဲယလဲၤလီၤတုၤလၢဟံၣ်ဖီလၢ်အခါပယီၤသးဖိတဖၣ်ဒဲယမဲၣ်သၢထံၣ်န့ၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဝဲယနီၢ်ခိၣ်ဒီးဂၤလီၤ.အဝဲသ့ၣ်တဲယၤလၢယကဘၣ်ယုၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ပျံၣ်ဝဲတၢ်တဂၤန့ၣ်လီၤ”

တၢ်ကတိၤကျၢ်တံၢ်

ပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အကလုာ်ဒီးအတၢ်လဲၤခိဖျိလၢတၢ်ဟ်ဖျါတဘျီအံၤဟ်ဖျါထီၣ်ဒဲအဲၣ်သ့ၣ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်.တၢ်အိၣ်မုၢ်တၢ်ဂဲၤလိာ်ခိဆၢဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒုးဒုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်ပျံၤဖျဲးဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤလၢအဲၣ်သ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒဲဒီးအပျံၤဖုးသဝီဖိတဖၣ်အမဲာ်ညါသဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်ခဲလၢာ်မုၢ်ပျံၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢကဆဲးမၤတၢ်တဲန့ၢ်ခဲးတၢ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်လၢအပျံၤတၢ်လၢကီၢ်ပယီၤပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအဒိၣ်ကတၢ်မုၢ်ပျံၤသ့ၣ်စၢ်သးဘီၣ်လၢခံတစိၤသုတဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်တၢ်တတိၤတၢ်တြၢ်လၢကဘၣ်ဆဲးအိၣ်မုၢ်လၢတၢ်သဘၣ်သဘၣ် အတၢ်ဝံၣ်တၢ်ယိာ်အပျံၤဒီးတၢ်ဘၣ်တဲတၢ်မၤဟး ဂီၤ ဒီးတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတမံၤလိာ်တကလုာ်လိာ်ဒီးဒီးအဲၣ်သ့ၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပျံၤတၢ်လၢအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၤသံအိၤလၢပယီၤသးတဖၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တိတၢ်တြၢ် ဒီး ဘၣ်. ပျံၤတၢ်တဖၣ်လၢသဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်မၤတၢ်ဒိးသိးကဒိၣ်သအိၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအိၤလၢအဲၣ်သ့ၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢဒီးတၢ်ကူၣ်သ့အဖိခိၣ် မုၢ်လၢပိာ်မုၢ်မုၢ်တမၤဘဲဘၣ်န့ၢ်ပျံၤတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါနီၣ်တကလၢပျံၤတၢ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ်ဘၣ်. ထံကီၢ်အတၢ်သ့ၣ် ထီၣ်ဆိလီၤတဖၣ်လၢအဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါတဲတၢ်ပျံၤပျံၤမၤကမၢ်တၢ်တဖၣ်ခိဖျိပယီၤသးတဖၣ်သ့ၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးအကျဲသန့တဖၣ်ဖဲထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ယုထီၣ်တဲ တၢ်တိတၢ်တြၢ်လၢသဲစးစံၣ်ညိၣ်ပီတုအပူၤအခါန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ ၂၀၀၈တၢ်ဘျီခိၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးဟ့ၣ်တၢ်ဒိသအပူၤပယီၤသးတဖၣ်အဂီၢ်ဒီး ၁၉၅၉န့ၣ်ကီၢ်ပယီၤသးမုၢ်ဒိၣ်သဲစးလီၤဆိအံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢတၢ်ကဟ့ၣ်ပယီၤသးမုၢ်သံၣ်ဘိတဖၣ်လၢတၢ်ကစံၣ်ညိၣ်ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ကမၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးဒီးတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုး အတၢ်လဲၤခိဖျိတဖၣ်အမဲာ်ညါသဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ်ဟ်ဖျါအိၤလၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤတဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်တၢ်လၢအမၤတံာ်တၢ်အိၤကိးန့ၢ်ဒီး,အဲၣ်သ့ၣ်တၢ်အိၣ်မုၢ်တၢ်ဂဲၤလိာ်,တၢ်သ့တုၢ်တၢ်တဖၣ်မုၢ်တၢ်လၢအလီၤယုးယိာ်ဟ်ကဲဒိၣ်မးဒီး မုၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်အုၣ်ကီၤလၢအဲၣ်သ့ၣ်အတၢ်ဂဲၤလိာ်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢကစိာ်ကဖိဝဲကညီအပူၤတၢ်သးသ့ၣ်လၢကပီၤဒီးတၢ်လၢကပီၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်သန့က့ တၢ်လိာ်ဘၣ်အါထီၣ်လၢ တၢ်ကဘၣ်ဆဲးမၤတဲတဲန့ၢ်ခဲးတၢ်တဖၣ်ဒိးသိးတၢ်ကမၤဆူၣ်ထီၣ်က့ၤကီၢ်ပယီၤအသဲစးတၢ်ဘျီလၢအဂံၢ်စၢ်တခါအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပျံၤတၢ်လၢကညီကီၢ်စဲၣ်ယုဒီးကီၢ်ပယီၤဒီးဘၣ်ညါတဖၣ် တုၢ်ဘၣ်တုၢ်တၢ်ဒီးတုၢ်ဘၣ်ဒီးဝဲ တၢ်မၤတၢ်လၢအတတိၤတၢ်တြၢ်ဘၣ်တဖၣ်ခိဖျိတၢ်တိတၢ်တြၢ်သန့လၢအအိၣ်ဟ်တခါအံၤ တမၤတၢ်ဒိကမုၢ်တၢ်သးစးဒီးတၢ်ဘၣ်ဘျီအဖိခိၣ်ဘၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပျံၤမုၢ်တဖၣ်ညိၣ်န့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးလၢပျံၤလၢခံတစိၤအဂီၢ်ခိဖျိမၤတဲတဲခိဆၢလၢတၢ်လၢအတၢ်တဖၣ်ဖဲလၢအဲၣ်သ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါအဲၣ်သ့ၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သ့ၣ်ဒုးဒုးခိဖျိအဲၣ်သ့ၣ်တဂ့ၤလိာ်ဝဲနီၣ်တဘျီ လၢကဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲအပူၤတၢ်လိာ်ဘၣ်လၢအဆိအချ့ဘၣ်. သဝီသးပျံၤမုၢ်အတၢ်လဲၤခိဖျိတဖၣ် လၢလံာ်ဟ်ဖျါ တဘျီအံၤအပူၤအံၤ မုၢ်ဝဲ တၢ်အုၣ်ကီၤလၢအမုၢ်အတိတဖၣ်လၢအဟ်ဖျါထီၣ်အဲၣ်သ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးဖဲတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးအကတီၢ်အခါဒဲလဲာ်န့ၣ်လီၤ.ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်သးတဖျါပီၤလၢတၢ်ကစိာ်လၢအဲၣ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်လၢအိၣ်ဒီးအစိအကမိဒီး အဂံၢ်အဘါဆူၣ်တဖၣ်အဖိခိၣ်ဒီး ပယုထီၣ်လၢကီၢ်ပယီၤကအိၣ်ဒီးတၢ်သဘျီ,တၢ်မုၢ်တၢ်တိဒီးမုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပကဆဲးစိာ်ခိအဲၣ်သ့ၣ်အကလုာ်ဒီးအကစိာ်တဖၣ်လၢပတၢ်ဖိးတၢ်မၤအဟိာ်ကဝီၤတဖၣ်ခဲလၢာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢသ့သီၣ်တဖၣ်

ဆူထံဂုၤကီၢ်ဂၤပုၤတၢ်တဖၣ်အအိၣ်

၁. ထံဂုၤကီၢ်ဂၤပုၤတၢ်တဖၣ် ကဘၣ်ဆဲးဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆိၣ်သနံးခိဖျါတၢ်မၤဝဲတၢ်ဖီၣ်သံးတၢ်တဖၣ်ဒီးပတုၣ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်ဒ်သိးပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်ကမၤကတၢ်ကွံာ်ဝဲတၢ်ထီၣ်ဒုးတၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်မၤဟးဂီၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်တဖၣ်လၢကီၢ်ဒီးတဘျီညါအပူၤဒ်သိးတၢ်ကစးထီၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်တဲကွဲၤတၢ်လၢပုၤကိးဂၤဒီးပၣ် ယုၣ်လၢကဆၢ အဝဲသ့ၣ် ဆူဖဲၣ်ဒုးဂၢၢ် တၢ်ဘျီခိၣ် သ့ၣ်အသီ တခါအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

၂. ထံဂုၤကီၢ်ဂၤပုၤတၢ်တဖၣ်ကဘၣ်မၤလီၤတံာ်ဝဲလၢကီၢ်ပယီၤတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ခဲလၢာ်ဘၣ်တၢ်ဆၢခိအီၤဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်တီတၢ်တြၢ်အကွီၢ်မ့ၣ်(ICC)အအိၣ်ခိဖျါဘိမ့ၣ်စၢဖျိၣ်ကရၢဘၣ်ဘၢကီၣ်ကးကရၢမ့တမ့ၢ်တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲစံၣ်ညီၣ်ကွီၣ်ကရၢလီၤဆီတခါဒ်သိးတၢ်ကဟံးန့ၢ်သုးမုၢ်ဒိၣ်ဂ့ၢ်ဝီလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါလၢတၢ်မၤဟးဂီၤကလုာ်ဒုးဒီးထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်တဖၣ်လၢအတၢ်ကမၣ်တအိၣ်တဖၣ်အပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

၃. ထံဂုၤကီၢ်ဂၤပုၤဘၣ်မုၢ်ဒါတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ပုၤမၤစၢတၢ်တဖၣ်ဒီးထံကီၢ်မိၢ်သီခါစးတဖၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးစးနီၢ်နီၢ်လၢကဒိကန့ၣ်ဝဲကလုာ်ဒုးထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်အတၢ်ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဂီၤဒီးအတၢ်မုၢ်လၢတဖၣ်လၢကီၢ်ပယီၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဆူကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အအိၣ်

၁. အဲၣ်အဲလ်ဒိၣ်ပဒိၣ်ကဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးကလုာ်ဒုးဖီၣ်စုကဝဲတဖၣ်လၢတၢ်ကဆဲးလဲၤဆူညါလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် အကျိၤအကျဲအဂီၢ် တမ့ၢ်ထဲလၢပျဲဝဲပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ဟဘၣ်တၢ်လၢကျိၤကျဲအံၤအပူၤဘၣ်.

၂. အဲၣ်အဲလ်ဒိၣ်ပဒိၣ်ကဘၣ်ပတုၣ်တၢ်ဟံးမၤသးလၢ ကီၢ်ပယီၤသဲးစံၣ်ညီၣ်ပိတုၣ်သန့အံၤဟ့ၣ်တၢ်တီတၢ်တြၢ်သ့ဝဲ အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢသဲးစံၣ်ညီၣ်ပိတုၣ်သန့အံၤတအိၣ်ဆၢထၢၣ်လၢတၢ်သဘျီ အပူၤဒီးတတီၢ်တြၢ်ဘၣ်အမဲၣ်ညါသန့အံၤဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢသုးဖိတဖၣ်ကဟးဆဲးဝဲတၢ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါဒီးဆဲးမၤကမၣ်တၢ်ခိဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်ပျဲပုၤအီၤအယီၤန့ၣ်လီၤ.

၃. အဲၣ်အဲလ်ဒိၣ်ပဒိၣ်ကဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အကျိၤအကျဲလၢ ကမၤဆူၣ်ထီၣ်ပိၣ်မုၢ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲတခါလၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်ဒီးသဒါအဝဲသ့ၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤလၢ ယုၣ်ဒီးတၢ်တြီဝဲပုၤလၢအကျဲးစၢမၤဟးဂီၤပိၣ်မုၢ်တဖၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်မၤပျဲမၤဖုးလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒီးတၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးတဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဆူပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်အအိၣ်

၁. ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်ကဘၣ်ထုးကွံာ်ကယဲၢ်မုၢ် အသုးမုၢ်သံၣ်ဘိတဖၣ်လၢအအိၣ်ကလုာ်ဒုးဟီၣ်ကဝီၤ အပူၤတဖၣ်ခဲလၢာ်လၢအဆိအရွၢ န့ၣ်လီၤ.

၂. ကီၢ်ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်ကဘၣ်ပတုၣ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးတၢ်တဖၣ်တဘျီယီလၢကီၢ်ဒီးတဘျီညါအပူၤတုၤလၢထံဂုၤကီၢ်သဲးတၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဘျီရဲၤအီၤလၢတၢ်တဲကွဲၤတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

ဆူကညီၣ်ဒီးကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ

၁. ဟ့ၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်ဆူပိၣ်မုၢ်အတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢပုၤတၢ်တၢ်ဟံးပနီၣ်တဖၣ်အဖိခိၣ်ဒ်အမ့ၢ်သးန့ၣ်,တၢ်မ့ၢ်မုၢ်ခွါဒီးပုၤတၢ်တၢ်ဟံးပနီၣ်တီပတီၢ်တဖၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးပနီၣ်မုၢ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲလၢအပတီၢ်ခဲလၢာ်အပူၤ.

၂. တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်သးအဂီၢ်အဘါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်ဒ်သိးကကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢလၢသဝီသးပုၢ်မုၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လၢကမၤလီၤကဆုၣ်လီၤက့ၤတနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဆိၣ်သနံးတဖၣ်ဒ်သဝီသးပုၢ်တဂၤအသိး.

ဆူကညီၣ်ပိၣ်မုၢ်ကရၢပုၤမၤစၢတၢ်တဖၣ်အအိၣ်

၁. ဆဲးဆိၣ်ထွဲမၤစၢကညီၣ်ပိၣ်မုၢ်ကရၢလၢတၢ်တဲန့ၢ်ခဲးတၢ်ဒ်သိးတၢ်ကဟံးပနီၣ်သဝီသးပုၢ်မုၢ်တဖၣ်ဖဲလၢဆိၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ကိးထီၣ်ဘၣ်ပးတၢ်တီတၢ်တြၢ်လၢပုၤတၢ်,ထံကီၢ်ပတီၢ်ဒီးလၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤအကျိၤအကျဲတဖၣ်အဂီၢ်.

၂. ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဂဲၤလီၢ်လၢတၢ်ကမၤဖျါထီၣ်တၢ်တတီၢ်တြၢ်တဖၣ်တမ့ၢ်ထဲလၢကညီၣ်ပိၣ်မုၢ်ကရၢတဖၣ်မၤဝဲစိး ဘၣ်. ပၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိးဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ကရၢကရိအဂုၤအဂၤတဖၣ်မၤဝဲလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကိးထီၣ်တခါယီၤ.

၃. ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါသဝီသးပုၢ်မုၢ်တဖၣ်ခိဖျါကွဲမုၢ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲသကိးဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ပးတၢ်တီၢ် ကျဲတၢ်တဖၣ်လၢအကမၤဆူၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢပုၤတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

“မလသံဃာလော
အဝဲသ့ၣ်အလိၣ်န့ၣ်”

လံာ်ပာ်ဖျါဘၣ်ဃးကညီသဝီသးပျာ်မုၣ်တဖၣ်အတၢ်ဂဲၤလိာ်အိၣ်မူသ့တူၢ်တၢ်

လၢ-ကညီပိာ်မုၣ်ကရၢ
၂၀၂၀နံၣ်,မးရး